

svensk **FALLSKÄRMS SPORT**

svenska fallskärmsförbundets medlemsmagasin

NUMMER FEM 2019

ÅRGÅNG 48

Statistiken

Världscupen i FS och VFS

Konferensen sammanfattar 2018

HayaBusa
NMP Pch
#CYPRES #sponsored

CYPRES
Reliability made in Germany

HÖGSTA

SNITTET UTOMHUS

FS4 28,9 poäng

GRATULERAR

Året till ända...

Innehåll, nummer 5, 2019

Jag tänker tillbaka på året som gått och tänker att det kanske inte varit det bästa året i SFF:s historia och inte i min egen heller. Jag vet också att för många har det här året inneburit en obeskrivlig sorg och smärta.

Det som hände i Umeå i somras lade liksom ett lock över alltihop. Men klubbkamraterna i Umeå har lyft på locket, de kisar upp mot solen igen och är på väg att klättra upp ur det nattsvarta hål som kraschen lämnade efter sig.

Och för denna livskraft och okuvliga vilja som vår sammansvetsade gemenskap i hoppningen står för, vill jag lyfta på hatten. Jag känner stolthet av att ingå i en gemenskap som får beröm från externa krishanterare för den ovanligt starka sammanhållning som präglar vår sport. För all värme, empati och förmåga att leda och lysa och hjälpa varandra i den svåraste av tider.

Detta tillsammans med den glädje vi känner för fallskärms hoppningen och den sociala gemenskapen och de vänskapsband som knyts och håller livet ut, borde vi inte ha några problem att rekrytera nya medlemmar.

När jag tänker tillbaka på mina åtta år är det lika många härliga hoppminnen, som fantastiska dagar och kvällar på klubben med fina vänner och livslånga vänskaper som fastnar på näthinnan. Det är gemenskapen som kommer göra det svårt att låta bli att återvända och bli en aktiv hoppare igen efter ett uppehåll.

Det är liksom svårt att blunda för det faktum att gemenskapen betyder allt. Och lite till.

Nu är det i stort sett färdighoppat i vårt avlånga land för det här året, och helgerna är här. Till nyår ska vi avge nya löften. Kanske blir det ett löfte att ge sig själv en fantastisk chans att njuta av livet som fallskärmsshoppare ännu ett år. Genom att förnya sin licens, hoppa säkert och ta hand om varandra i klubbarna. Kanske lovar jag mig själv att göra ett extra försök att övertala någon god vän där utanför att göra sitt livs grej, ett tandemhopp, eller varför inte en hel fallskärmskurs.

I det här numret kan du läsa det mesta som sagts och diskuterats på årets förbunds konferens, en av de viktigaste sammankomsterna inom vårt förbund. Du kan också läsa om en inspirerande tjej som vikt sitt liv att göra det som hon älskar. Läs om Hella Stening i Nyfiken på.

Och som alltid har vi ett restips för dig som gillar att hoppa utomlands, den här gången tipsar vi om hoppning i Thailand. Till Thailand styr jag själv kosan de sista veckorna före jul för att uppfylla en annan dröm jag närt i många år. Under två veckor ska jag arbeta i djungeln med mitt absoluta favoritdjur, elefanter.

Ha nu en riktigt god helg, ett gott slut och ett gott nytt år!

Penny

P.S.
Glöm inte ge dig själv ett nyårslofte...
D.S.

- 4 Kalendariet. Lösryckt, **notiser** om smått och gott.
- 6 Ordförandespalten, **Peo Humla**.
- 6 **SFF-konferensen** sammanfattar 2019.
- 11 Cl-samlingen – **ny riksinstruktör**
- 12 De fyra frågorna.
- 14 **Statistiken** 2018 – trend nedåt.
- 16 **Ri-spalten** – Sven Mörtberg.
- 17 Incidentrapporter.
- 18 **Sequential Games** – ny typ av storformationsrekord.
- 20 **Flajflaj** – ambitiösare än någonsin.
- 22 **Världscupen** i FS och VFS, Eloy, Arizona.
- 25 Världscupen i **swooping** – svenskt rekord.
- 27 **SFF** informerar. Kontakta SFF.
- 28 **Nyfiken** på Hella.
- 32 **DZ-kollen** – **Thailand**, hoppvåder året runt.
- 35 **Långtråkigt** över helgerna? Tio frågor!

Svensk FALLSKÄRMS SPORT

Svensk Fallskärmsport,
ISSN 0280-11-X, är Svenska
Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med
fem nummer per år till alla förbundets medlemmar.

Ansvarig utgivare

Peo Humla
Svenska Fallskärmsförbundet
E-post: ordforande@sff.se

Redaktörer:

Penny Robertson-Pearce
E-post: penny.robertson@telia.com
Telefon: 0702-75 97 47

Linda Lundberg
E-post: linda.lundberg@gmail.com
Telefon: 0705-10 64 40

Produktion

Layout, originalarbete, bildredigering
och distribution:
Anders Nyqvist,
Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 0709-45 81 43
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser

Anders Nyqvist, Himmelsdyk,
adress som ovan, under "produktion".

Signerade artiklar

Signerade artiklar speglar författarens
bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material

Redaktionen ansvarar endast
för beställt material. Vi förbehåller
oss rätten att redigera insända
texter och bilder. Godkännande
av publicering i SFS är
samtidigt publiceringsgodkännande
av det tryckta materialet
som en lågupplöst PDF-fil på
hemsida för SFF eller SFS.

1/20: vecka 13
2/20: vecka 23
3/20: vecka 34
4/20: vecka 42
5/20: vecka 51

Kontakta
redaktionen
för besked
om nästa
materieldag.

Adressändring

Medlemmar i Svenska
Fallskärmsförbundet (SFF)
skickar adressändring till SFF
(se nedan). Endast icke-SFF-
medlemmar skickar adressändring
till Himmelsdyk (se
ovan "Produktion").

Svenska Fallskärmsförbundet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / Ri: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Omslaget:

Fjällmiljö med Extreme Sports Gathering.

Foto: Mikael Kihlman

Kalendariet

På gång
2020

JANUARI

11-12/1 Förbundsledarträff, Västerås.

11/1 Sista inlämningsdag för motioner från klubbarna inför riksstämman.

31/1 Sista ansökningsdag utmärkelser.

FEBRUARI

14-16/2 BAS-kurs, Bosön Stockholm.

28/2-1/3 HL-kurs, Bosön Stockholm.

MARS

28/2-1/3 HL-kurs, Bosön Stockholm.

7/3 Riksstämman.

25-29/3 HM-kurs, Bosön Stockholm.

25-29/3 KL-kurs, Bosön Stockholm.

APRIL

4/4 Nationell "Safety day".

10-13/4 Världscupen i vindtunnel, Belgien.

24-26 AFF/SFU-utbildning i tunneln.

Linus Ahlstrand

Rättelse

I förra numret av Svensk Fallskärmsport hade vi en artikel om Johan Hellström i Nyfiken på. Några av bilderna som var tagna på Johan saknade tyvärr fotored. Det är Linda Eliasson, frilansfotograf på Västerbottenkuriern som tagit de fina bilderna på sidan 31 i SFS nummer 4/2019.

Linda Eliasson

Linda Eliasson

Linda Eliasson

Sök stipendie!

Nu är det tid att söka Bertil Flormans stipendium som delas ut årligen till kvinnliga flygsportare. Ansökan görs till Svenska Flygsportförbundet enligt följande:

I ansökan ska anges vem man är, vilken klubb man representerar, vad man sysslar med och vad man avser att göra med stipendiet. I första hand stödjer fonden ansökningar som är relaterade till tävling och utbildning men det går också att söka för arrangemang av olika slag. Ansökningar som har flera flygsportgrenar som målgrupp prioriteras.

Ansökan ska vara Svenska Flygsportförbundet tillhanda senast den 31 januari. Ansökan görs genom att fylla i blanketten som nås genom att

gå in på Flygsportförbundets hemsida: www.flygsport.se.

Under bidrag/stipendier finner du ansökningsdokument till Bertil Flormans stipendium.

Kvinnliga fallskärmschoppare som erhållit stipendiet de senaste tio åren är:

2018 – Gunilla Sigurd.

2017 – Ulrika Nyberg.

2016 – Marie Sjödin.

2014 – Hella Stening samt Team Fire (damlag i FS4 – Annica Carlsson, Helena Hanses, Åsah Helenius, Elisabeth Wetterlund och Carolina Nilsson).

2011 – Annika Burström.

2010 – Emma Eriksson.

2009 – Jenny Rosén.

Vill du bli domare?

Domargruppen inom Svenska Fallskärmsförbundet behöver bli större, och skriver så här till SFS:

"Just nu har vi domare inom alla kategorier bortsett från dymaisk friflygning. Oavsett så är det bra att vi blir flera inom alla kategorier. Vi behöver dig som är intresserad av fallskärmschoppning både inomhus och utomhus. Du bör ha stort intresse och vilja att lära dig allt om regler, tävlingar och mycket annat spännande inom fallskärmsporten i Sverige och utomlands."

Vill du veta mer om möjligheter, villkor med mera, ta kontakt med vår chefsdomare Zeljko Tanaskovic på zeljko@comhem.se

Kenneth Gajda

Domarnas höstmöte

Varje år träffas alla svenska domare på ett höstmöte. Denna gång höll man till på Bodyflight i Stockholm den 16-17 november. Punkter för domarmötet brukar bland annat vara en genomgång av året som gått där alla domare redogör för sina uppdrag både i Sverige och på internationella tävlingar.

Svenska domare har högt anseende utomlands och blir ofta engagerade vid mästerskapstävlingar och världscupen, så även i år. Även i IPC (International Parachuting Commission) finns flera svenskar med på viktiga poster. Zeljko Tanaskovic sitter i domarkommittén, Elisabet Mikaelsson är vice ordförande i IPC och Ulf Tingnert sitter i precisions- och paraskikommittén. På mötet lyftes att man anser att kunskapsnivån är mycket varierande hos IPC:s jurymedlemmar och Sverige kommer därför att lämna in ett förslag på att införa ett teoretiskt prov.

En annan programpunkt var att det fortfarande är svårt att lägga svenska tävlingar på helger vilket varit ett önskemål från domarna i många år. Klubbarna anser att de förlorar för mycket om de måste ställa tandemverksamheten åt sidan. För domarna innebär det att de måste ta ut ledighet vilket blir inkomstbortfall. Förslag kom upp på mötet att domararvodet på vardagar borde höjas och vara jämställt med förbundsledarnas arvode.

I tävlingsreglerna behöver det förtydligas vem som står för vissa kostnader kring domarna. SFF:s domarbudget står för domarnas resor och arvoden, medan klubbarna ska stå för mat och boende.

Som vanligt behövs det rekryteras fler domare genom information på hemsidan och i klubbarna. Helle Bendt som blev färdig domare förra året har dömt mycket flitigt och har nu behörighet i både precision och swooping. I år fick hon även behörighet i precision och stil, vilket gör att hon kan tas ut som domare på internationella tävlingar nästa år.

Filmfestival på Bodyflight

I slutet av november bjöd Bodyflight i Stockholm in till sin årliga filmfestival. Kvällen började med "Huckjam", som skulle kunna beskrivas som spontanflygning där man delas in i grupper på plats och flyger under mer lättsamma former. Det fanns tre olika nivåer av flygning att välja bland, allt från en grupp med fokus på rookie mage till en grupp som fokuserade på dynamisk head up och head down. Utanför flygkammaren minglades det och alla verkade ha trevligt.

21 flygare var på plats för färdighetsträning, men även avancerad flygning i grupper upp till sju personer. Philip Sjöberg fixade mingeldrinkar till de uppskattningsvis 45 personerna som kom på evenemanget.

Senare på kvällen visades film i VREX lokaler (en virtual reality-arena) tvärs över gatan. Temat var "Min hopsommår 2019" och åtta bidrag var inskickade. Filmerna var vägjorda och innehöll allt från vinkelhopp i solnedgången till Namibias natur och "close calls" vid öppning.

Vinnarna vann priser i form av tunneltid. Förstapriset gick till Jasmina Kytölä från Nyköpings Fallskärmsklubb. Andrapriset gick till Markus Holmström och tredje till Mårten Christensson.

Nina Velasco, organisatör för evenemanget säger: "Ett mycket roligt event med hög energi och glada människor! Vi ser redan fram emot nästa års filmfestival!"

Nina Velasco

YouTube

Rut, 101 år, gjorde rekordhopp.

Rut Larsson, 101 år från Mjölby, förverkligade en dröm hon haft sedan tio år och gjorde ett tandemhopp på Linköpings Fallskärmsklubb med Joackim Johansson i oktober. I och med det hoppet är hon Europas äldsta hoppare genom tiderna och världens näst äldsta. 104-åriga Kathryn Hodges från USA är den äldsta i världen som gjort ett hopp. Rut har tidigare provat på både ballongflygning och segelflygning och efter tio års längtan blev äntligen fallskärmschoppet av.

"Det var underbart att komma så högt upp som 4000 meter. Det var lite läskigt att kasta sig ut från flygplanet men det var härligt sedan när fallskärmen kom ut", sa Rut i TV4:s Nyhetsmorgon efter hoppet. Egentligen skulle hoppet gjorts en månad tidigare i samband med Ruts 101-årsdag men fick skjutas upp på grund av starka vin-
dar. Nu längtar hon redan till nästa gång och målet är att slå Kathryns rekord. Rut är ett levande bevis på att det aldrig är för sent att förverkliga sina drömmar!

Vem blir årets SFF:are 2019?

För tredje året är det dags att nominera kandidater till utmärkelsen "årets SFF:are".

Finns det någon i din klubb eller inom vårt medlemsförbund som du tycker gör det där lilla extra och som jobbar ideellt för att förbättra vår verksamhet, och som bidrar till en bra gemenskap och visar stort engagemang?

Förslag skickas in till info@sff.se fram till den 31 december. Under januari månad väljer styrelsen ut tre kandidater och därefter sker en omröstning via Google där alla medlemmar kan lämna sin röst. Vinnaren av den hedervärda utmärkelsen presenteras på riksstämman 7 mars 2020.

- Choose from red, royal blue or charcoal color pattern
- Available in a C yoke for main parachutes 120ft² through 190ft²

- Jump it just two weeks after order confirmation
- Most options available including full articulation and the SkyHook RSL

In Sweden contact:
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop

STOCK RIGS

www.sunpath.com

PIA
Sustaining member of the PIA

Made with pride in
Raeftord, NC, USA
www.sunpath.com

Några ord från ordföranden...

Fallskärmsvänner! Vi har gått igenom den första fasen av det värsta som kan drabba en organisation, en familj och vänner, att nio fantastiska och unika personligheter inte kom hem den 14:e juli. För de anhöriga och oss alla i fallskärmsfamiljen, väntar nu en mycket svår situation när familjer samlas kring julens och glädjens högtider. Jag vill därför rikta en särskild hälsning till alla dem som mycket troligt kommer att uppleva en obegriplig och sorgfylld ledighet – för de som inte kom hem.

Det har genomförts oerhört fina insatser – ingen nämnd, ingen glömd och jag lyfter på hjälmen för er alla som gjort mer än vad man kan förvänta sig i en sådan här obegriplig stund. Det värmer och skapar kraft i dessa mörka stunder då vi alla successivt behöver se framåt och hitta glädjen i vår fantastiska sport.

Vi har haft en givande höst parallellt med krishantering av Umeåolyckan. Vi har med både damerna och herrarna utom- och inomhus etablerat oss på en mycket hög nivå och anses som den absoluta toppen som amatörlag i världen, det vill säga "best of the rest". Stefan Burström slog till med ett svenskt rekord i swooping, vilket bådär mycket gott inför framtiden. Detsamma gäller våra precisionshoppare som nu även funnit "vinschen" som ett naturligt redskap i träningen, vilket skapar volym och ett mycket fint komplement att träna i vid dåligt väder. Jag hoppas att de fina resultaten ska sprida ringar på vattnet och få fler av våra duktiga svenska hoppare att börja tävla. Den typen av synergieffekt ser man ju ofta i andra idrotter.

Ett som är säkert är i alla fall att intresset för att anordna våra svenska tävlingar har ökat markant. På årets förbundskonferens var det "slagsmål" mellan flera klubbar om att få anordna våra svenska mästerskap, vilket skapar ett sammanhang, vänskap och ett kunnande som vi behöver för att synliggöra sporten. Men hur ökar vi än mer tränandet och de mindre tävlingarna ute på klubbarna? Vi i styrelsen är övertygad om att Fall-svenskan ger en fin sporre, och är du i så fall med nästa år?

Förbundskonferensen i november är en av de viktigaste händelserna i Svenska Fallskärmsförbundet. Styrelsen, ordföranden och chefsinstruktörer möts för att utveckla sporten med konkreta åtgärder. Nu spanar vi mot 2025 då vår nya strategi ska vara uppfylld med exempelvis 1700 medlemmar. Vi har i år i likhet med föregående år fått en viss sättnings i medlemsantalet och här behöver jag er hjälp med att vända en eventuell trend för att kunna bedriva en medlemsservice och kvalitet på samma nivå som idag.

Vad gjorde vi på konferensen? Det som lyftes upp som de viktigaste frågorna där, arbetar styrelsen med under hela vintern fram till riksstämman i mars. Dessa frågor är att finna en bra försäkringslösning, modeller för tävlingsverksamhet, vår kansliorganisation och dess arbetsuppgifter samt Svensk Fallskärmsports utformning och format. Alla ordföranden från klubbarna som var på plats och vi i styrelsen slog våra kloka huvuden ihop över det nästan omöjliga pusslet med nästa års budget, vilket är nära besläktat med medlemsantalet. Vi kommer under vintern att se över möjligheter att öka intäktsidan genom ett par olika förslag som vi ska titta på. Tillsammans med klubbarna får vi hjälpas åt att få in nya medlemmar i sporten och värna om dem vi har så att vi stannar kvar, även efter vår fina grundutbildning.

Julen står för dörren och för egen del innebär det budgetarbete mitt bland julstök, skidåkning och förhoppningsvis en skön vila med familjen. Min dotter Olivia ska återigen prova på blåshålet, skidåkning och lära sig de första formationerna. Jag vill avslutningsvis tacka styrelsen, alla klubbar och medlemmar för ett fantastiskt fallskärmsår med en sommar och 14:e juli som inte kommer att glömmas.

God jul och gott nytt år till er som firar hemma, på hoppfält utomlands eller övades i något blåshål inför SM 2020 eller en internationell debut!

Peo Humla

*Stolt ordförande till ett av Sveriges
finaste idrottsförbund och en frivillig
försvarsorganisation i den nya totalförsvaret!*

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet • Sjöhagsvägen 2 • 721 32 Västerås

SFF

Den 16 och 17 november var det återigen dags för den årliga förbundskonferensen. Liksom de två sista åren höll man till på Scandic hotell i Järva krog, Stockholm. Konferensen präglades mycket av flygolyckan i Umeå som i särklass är den händelse som gjort störst avtryck inom SFF under året.

Text: Penny Robertson-Pearce

Foto: Himmelsdyk/Anders Nyqvist

Konferensen inleddes med ett välkomnande från Svenska Fallskärmsförbundets ordförande, Peo Humla.

Därefter lämnades ordet över till Johan Hellström, chefsinstruktör i Umeå, som sa några inledande ord till minne av våra förolyckade fallskärmsvänner i olyckan den 14 juli.

Under den tysta minuten som följde visades en film tillägnad de omkomna, som var ett fint och stämningsfullt porträtt av alla nio, och de samlade i lokalen blev mycket berörda.

Vad har vi lärt av Umeåolyckan?

Gustaf Brolin, som blev inkallad som extern krishanterare efter flygolyckan i Umeå, var inbjuden till Järva krog och gjorde en dragning på lördagsförmiddagen om hur krishantering går till och vilka lärdomar vi kan ta med oss efter olyckan.

Gustaf var på plats redan ett par timmar efter olyckan, och när han kom dit var klubbmedlemmarna fortfarande i chock. Det första han behövde göra, i väntan på att tre samtalsledare som kallats in skulle komma till hans hjälp, var att göra en behovsanalys. Vilka var direkt berörda, indirekt berörda och vilka berörda fanns i periferin?

Krishantering delas upp i följande steg: krisstöd, kris-kommunikation och krisledning. Kommunen och kyrkan kopplades in för att ta hand om de anhöriga. Peo Humla och dåvarande riksinstruktör Petter Alfsson-Thoor, var på plats vid åttatiden på kvällen och tog direkt kontroll över all mediahantering för att avlasta klubbmedlemmarna.

Förslag på krisplan

Gustaf Brolin rekommenderar klubbarna att ta fram en egen, anpassad krisplan i en eventuell händelse av kris. Mallen att utgå från kan innehålla följande:

Krisplan

- Krisledningsgrupp.
- Roller och kompetens.
- Ersättare/backup.
- Utvärdering, uppföljning.

Kriskommunikation

- Externt, media (råd till anhöriga).
- Internt, medlemmar.
- Informationskanaler.

Krisstöd

- Internt, medlemmar (Egna resurser? Utbildning?).
- SFF (Ola Jameson, James Cumberland, David Bergman med flera).
- Externt, anhöriga med flera (POSOM i kommunen, Svenska kyrkans stödgrupp).
- Annat, egna punkter.

-konferensen

Vägen mot riksstämman 2020 – budgetförslag, strategi 2025, verksamhetsplan

Sven Mörtberg RI – En instruktörskår och säkerhet som förebild i flygsporten – "no blame culture"

 Svenska Fallskärmsförbundet

Sammanfattar 2019

Anders Q

Tillsammans hanterade de 278 mediesamtal de första tjugo timmarna.

Konkreta tips vid kris

Gustaf Brolin berättade vidare att han var otroligt imponerad av den starka samhörigheten i vår fallskärmsvärld. Som extern betraktare menade han att han aldrig tidigare varit med om en sådan sammansvetsad gemenskap. Han tillade att fallskärms hoppning och utövare av sporten med stor sannolikhet kan ha en ökad förmåga att leda under extrema förhållanden, vilket han också såg prov på under krishanteringen.

Jenny Eriksson från Umeå var också inbjuden till konferensen för att berätta om hur hon, som vanlig Umeåbo, valde att engagera sig och bland annat anordna en minnesceremoni i Döbelns park i Umeå en tid efter olyckan.

Gustaf avslutade sin dragning med några konkreta tips om en kris inträffar:

- Samla medlemmarna.
- Kamratstödet – "familjen".
- Avlastningssamtal tidigt för alla.
- Bestäm strategi och fullfölj den.
- Håll koll på varandra.
- Var modig – ta ansvar.

- Ta hjälp av varandra i tid, utse ersättare.
- Skriv av dig, det ger lärdomar för framtiden.
- Utvärdera och utveckla.

Svenska Fallskärmsförbundets ordförande Peo Humla öppnar årets konferens med klubbarnas ordföranden och chefsinstruktörer.

Stort intresse att arrangera SM

Det diskuterades en hel del kring tävlingsverksamhet i Sverige och att "Fall-svenskan" som fallit lite i glömska ska dras igång på allvar igen till 2020. Fall-svenskan är en bra tävlingsform som fu-

Forts på sidan 8 ➤

Krisens faser

När det inträffar en kris brukar man tala om att reaktioner de drabbade ofta går igenom kan delas in i olika faser. De olika faserna kan beskrivas så här:

Chockfasen

- Overklighetskänsla.
- Förstår inte vad som hänt.
- Svårt att ta in information.

Reaktionsfasen

- Stressorer som hot, förlust och ansvar leder till olika reaktioner.
- Ängest och andra starka känslor som rädsla, ilska, sorg och skuld.
- Stänger av känslorna tills vidare, hanterar de praktiska

sakerna först.

- "Om inte ...".

Bearbetningsfasen

- Acceptans.
- Humörsvängningar, glad/ledsen.
- Gör saker som man gillar och får energi av.
- Nyorienteringsfasen
 - Pågår resten av livet.
 - Minnen från det som hänt.
 - Erfarenheter – ny riktning i livet, fördjupade relationer.

Gustaf Brolin, extern krishanterare efter flygolyckan i Umeå.

Klubbkollen säsongen 2019

Umeå Fallskärmklubb, UFK

Antal hopp: 806, antal förnyade medlemmar: 48.

Positivt: Starkare sammanhållning i klubben än någonsin. Ny klubbstuga.

Utmaningar: Förlorat många av klubbens aktiva hoppare. Klubben saknar flygplan. Ovisst om försäljning av tandemhopp.

Marknadsföringsstrategier: Elevkurser 2020: Frågan har ej varit aktuellt förrän nu. Arbetsgrupp håller på att tillsättas för att ta tag i frågan och skapa en aktivitetsplan.

Söderhamns Fallskärmklubb, SÖFK

Antal hopp: 704, antal förnyade medlemmar: 23.

Positivt: Många elever. Bra struktur och ordning.

Utmaningar: Tandemverksamheten. Tandempiloter.

Marknadsföringsstrategier: Har satsat mycket på Facebook och gjort nya satsningar på uppvisningar och fysiska reklamblad. Försök med sponsring har också gjorts.

Örebro Fallskärmklubb, ÖFK

Antal hopp: 1 658, antal förnyade medlemmar: 66.

Positivt: Veldig bra klubbgemenskap där nya medlemmar känner sig välkomna. Bra samarbete med andra fritidsorganisationer på flygplatsen. Lyckat Ultraboogie. Trots sämre väder, blev många hopp gjorda. Planerar vinterkurs i Spanien nästa år.

Utmaningar: Landningsfältet och den planerade expansionen. Minskande medlemsantal. Planerar större elevkurser nästa år. Generationsväxling i klubben.

Marknadsföringsstrategier: Främst marknadsföring genom sociala medier som Facebook. Förmedlat till medlemmarna hur viktigt det är att de delar våra inlägg. Ger ofta bättre resultat än de kampanjer man betalar för. Marknadsföring vid uppvisningshopp. Rabatterade priser för tandem som lockats av en medlem.

Fallskärm Gefle CReW Club, FGCC

Antal hopp: 70, antal förnyade medlemmar: 12.

Positivt: Har arrangerat sex "prova på-läger" under året i kalottformation och precision. Bra samarbete med närliggande klubbar för dessa läger. Klubben har utrustning, sex riggar och cirka tio CF-skärmar för utlåning på lägren. Klubben har en sponsor som betalar ut gratifikationer om de gör minst tio hopp i CF, precision eller speed skydiving under året. Klubben har tävlande som nått framgångar både nationellt och internationellt i grenarna; CF, precision, och swooping samt enda junioren på utomhus SM. Bland annat vann FGCC lagprecision på SM.

Utmaningar: Det är svårt att få tag på instruktörer att boka upp sig på CF- och precisionsläger. Att få flera att våga prova på lite mer udda discipliner, som CF och precision.

Marknadsföringsstrategier: Vi har ingen elevhoppning i FGCC, men vi rekryterar nybörjare på CF, precision och redovisar detta istället.

Smålands Fallskärmklubb, FHS

Antal hopp: 2 787, antal förnyade medlemmar: 41.

Positivt: Liten klubb med bra sammanhållning. Bra klubbstuga och övriga faciliteter som medlemmarna hjälper till att sköta om.

Utmaningar: Svag tillväxt, framförallt saknas hoppare som fortsätter och blir erfarna samt instruktörer. Vilket bidrar till en liten instruktörskår och där få personer får dra ganska tunga lass.

Marknadsföringsstrategier: Marknadsför sig nästan bara via Facebook.

Gotlands Fallskärmklubb, GOF

Antal hopp: 388, antal förnyade medlemmar: 10.

Positivt: Samarbete med Skåne för att hyra plan under sommaren, främst för tandemverksamhet. Ekonomin går ihop. Lätt att få tandem.

Utmaningar: Svårt utan flygplan. Brist på elever. Måste växa som klubb, få in nya medlemmar.

Marknadsföringsstrategier: Mycket reklam på Facebook samt i lokaltidningarna som delas ut på båtarna

Forts på sidan 10 ►

gerar i alla klubbar, även de mindre. Tävligen kan vara ett bra och viktigt sätt att behålla nya medlemmars intresse för sporten och dessutom bidra till att öka hoppvolymen i klubbarna.

Intresset för att arrangera tävling har ökat, vilket är väldigt positivt för tävlingsverksamheten. Inte mindre än tre klubbar hade på förhand anmält intresse för att vara arrangörer av svenska mästerskap 2020. Efter en längre diskussion beslutades att Stockholms Fallskärmklubb får stå värd för stora SM med alla grenar på samma plats, samt SM i tiomanna speedformation. Fallskärmklubben Aros och Fallskärmklubben Cirrus Göteborg som båda gärna stått värd för SM tiomanna nästa år, fick nöja sig med att få varsitt SM 2021, vilket de inte var helt tillfreds med.

Dessutom önskade några mindre klubbar att få bistå med hjälp som del av organisation och som funktionärer på SM för att lära sig. Och, om möjlighet finns, därmed kunna stå värd för tävlingar i framtiden.

Skånes Fallskärmklubb lät meddela att de haft diskussioner med fallskärmstillverkaren Performance Designs om att arrangera en modernare form av precisionstävling med vanliga sportkalotter. Tanken är två till tre deltävlingar som i så fall ska genomföras i Sverige.

Ekonomi

Stefan Nilsson, kassör i SFF, presenterade budgeten för året. När det återstår drygt en månad av budgetåret 2019 ser resultatet förvånansvärt bra ut med tanke på de omkostnader som varit i samband med flygolyckan. Tack vare de besparingar som fastställdes under riksstämman i mars lutar resultatet mot att hamna på runt 80 000 plus.

Inför budgetarbetet 2020 kommer SFF att beräkna för något lägre än årets 1 333 medlemmar för att försäkra sig om att inte räkna för högt gällande intäkter.

Alla klubbordföranden delades in i grupper där ekonomiska besparingar skulle diskuteras gällande fyra större utgiftsposter. I varje grupp ingick respektive ordförande som varit ansvarig under året att ta fram en plan för budgetposterna:

- SFF:s medlemstidning, Svensk Fallskärmssport
- Försäkringen
- Kansliet
- Tävling

Grupparbetena pågick under stor del av konferensen och idéerna som kom fram presenterades på söndagsförmiddagen.

Gruppen Svensk Fallskärmssport

Budget efter annonsintäkt 2019: 680 000

En arbetsgrupp med bland andra Sebastian Berglund från Skånes Fallskärmklubb har under året arbetat med att ta fram ett förslag för att skära ner på tidningens omkostnader.

Baserat på enkäten som gjordes under våren, där resultatet visade att runt 60 procent ville ha kvar tidningen i sin ursprungliga form, lämnades ett förslag om fortsatt papperstidning. Det gamla avtalet med Himmelsdyk sades upp i våras och sista numret med nuvarande avtal är nummer 1/2020. Himmelsdyk och Anders Nyqvist kommer att lägga fram en ny offert för ett eventuellt fortsatt samarbete med att ingå i redaktionen och producera tidningen som styrelsen kan ta ställning till.

På sikt vill man med hänsyn till miljö, och eftersom resten av vår omvärld blir mer och mer digitaliserad, gå över på en webbaserad tidning.

En faktor att då ta i beräkning är att en tryckt periodisk medlemstidning är befriad från moms, något som digitala tjänster inte är – exempelvis blogg, PDF, eller webbtidning. De räknas som "tjänst" i Skatteverkets mening och är därmed belagd med 25% moms.

Arbetsgruppen vill se vilka kostnadsbesparingar som är möjliga att göra utan att försämra kvaliteten av produkt och innehåll. Ett eller två testnummer kommer därför att göras nästa år med en annan leverantör, ett tryckeri i Skåne.

I skrivande stund är det oklart vem som under dessa testnummer ska utföra alla de redaktionella uppgifter som Anders och Himmelsdyk bidrar med. Himmelsdyks del av redaktionsarbetet rör sig bland annat om schemaläggning, utgivningsplaner, dispositioner av artiklar, språkgranskning, korrekturläsning, fak-

På ordförandesidan under konferensen 2019: Maria Sukhova, Anders Nyqvist, Navid Haghighi, Mattias Flybring, Nina Schmolewski, Lennart Vestbom, Robin Johansson, Tomas Stengård ...

tagranskning, fotografskning, bildval, bildretuscher och resultattabeller; förutom idéer, form och layout av alla inlägg. Anders sköter även kontakterna med annonsörer och i förekommande fall utländska fotografer samt bevakning av SFF:s konferenser.

Redaktionens eget förslag var att göra kostnadsbesparingar genom att eventuellt ge ut färre antal nummer per år, eller färre antal sidor per nummer.

Gruppen försäkring

Budget 2019: 1 808 750 kronor

Peter Björkman, ordförande i FKCG, har under året ingått i en arbetsgrupp som sett över om det finns möjlighet att skära ner på kostnaderna för Svenska Fallskärmsförbundets försäkring.

Vår försäkring är uppdelad i en ansvarsförsäkring och en olycksfallsförsäkring. Peter föreslog att man skulle dela upp försäkringarna och att ansvarsförsäkringen, som är obligatorisk, fortsatt skulle ingå i förbundsavgiften medan olycksfallsförsäkringen skulle vara valbar.

Det är en stor trygghet med en heltäckande försäkring, men är det rimligt att alla ska betala för de som hoppar utomlands? För de hoppare som bara hoppar i Sverige, anser Peter att den egna, privata hemförsäkringen eller den privata olycksfallsförsäkringen borde vara fullt tillräcklig. Ansvar ligger då på den enskilda medlemmen att se till att den privata försäkringen täcker för fallskärmschoppning.

För de hoppare som hoppar utomlands bör det fortfarande vara rekommenderat att lägga till förbundets olycksfallsförsäkring, som framförallt är en heltäckande och bra försäkring om man skadar sig utomlands och behöver sjukvård i utlandet samt eventuell hemtransport. Det kan stå individen mycket dyrt om inte en sådan försäkring är tecknad vid en utlandsolycka.

Stefan Nilsson meddelade att Protector, som är SFF:s försäkringsbolag, avisat om en höjning med fem procent till 2020, vilket gör den här frågan ännu viktigare. Samtidigt kanske det blir ett svårare förhandlingsläge om att få ner försäkringspremierna om vi inte fullförsäk-

rar alla våra medlemmar. Förhandlingar med SFF:s försäkringsmäklare står för dörren och delar av styrelsen med hjälp av Peter Björkman kommer att delta. Man kommer samtidigt att fortsätta se över vilka alternativ som finns och ett förslag är att höra efter med Norska Fallskärmsförbundet och deras försäkringsbolag om ett eventuellt samarbete.

Gruppen tävlingsbudget

Budget 2019: 850 000 kronor

Sebastian Croon, ordförande i Fallskärmsklubben Aros, presenterade ett förslag på hur stor del av medlemsintäkterna i förbundet som ska gå till tävlingsbudgeten. Redan på stämman i mars höjdes röster över att tävlingsbudgeten är så stor i förhållande till hur få som tävlar på landslagsnivå. Då godkändes inte budgeten utan extra riksstämman hölls i april där – bland andra poster – budgeten för tävling reducerades med 30 procent jämfört med 2018.

Sebastians förslag var att anpassa tävlingskommitténs, TK:s, budget efter antalet medlemmar vilket skulle innebära att om färre medlemmar förnyar, går automatiskt en mindre andel av medlemsintäkterna till TK, en så kallad "capita-modell".

I ordförandegruppen diskuterades det även en hel del kring tävling och om tävlingsbudgeten skall fördelas på ett annat sätt så att breddverksamheten får en större del av kakan. Alla var överens om att det är viktigt med elitsatsning och deltagande på internationella mästerskap men

man var också överens om att nationella tävlingar skapar mer hoppning i svenska klubbar samt ger större avtryck i media än internationellt tävlande. Som en del av tillväxtfrågan ansåg man därför att det alltså bör satsas mer på den breda tävlingsverksamheten.

I Sebastians förslag ingick även att tunnelverksamheten borde få en betydligt mindre del än utomhusverksamheten, högst en femtedel av den totala tävlingsbudgeten, eftersom tävlande utomhus bättre främjar vår tillväxt i klubbar och förbund.

Gruppen kansliet

Budget personal och adm. 2019: 1 500 000 kronor

Peo Humla, som är ansvarig i styrelsen för att arbetsleda kansliet, presenterade för sin arbetsgrupp den verksamhetsanalys som gjorts baserat på 1,8 tjänster och vilka konsekvenser det skulle innebära att minska till 1,4 eller 1,0 tjänst.

Transportstyrelsen har ett tydligt krav i sitt delegationsavtal att vi minst måste ha en heltidsanställd riksinstruktör. De senaste två åren har en kanslist varit anställd på 80 procent eftersom ett tidigare uppsatt mål varit att kraftigt höja klubb- och medlemsservicen på kansliet.

Under nästa år kommer ett stresstest presenteras som klubbarna får ta del av för att se vilka förändringar och omfördelning av uppgifter som behöver ske om man minskar ner på kansliet.

Stefan Nilsson meddelade att en besparing redan är verkställd eftersom kansliet byter till en mindre lokal på

Resonemang kring ekonomiska besparingar i de största budgetposterna fördes i grupper:

... Peter Ullström, Said Zenhari, Tobias Johnsson, Viktor Karlsson, Peter Björkman, Lars Eklund, Sebastian Croon, Peter Törneman, Kent-Ove Ulander, Per-Olof Ström, Daniel Ingered, Oscar Cottrell, Anna Oscarson, Stefan Nilsson och Peo Humla.

Klubbkollen säsongen 2019

Nyköpings Fallskärmklubb, NYFK

Antal hopp: 1989, antal förnyade medlemmar: 35.

Positivt: Flyger fortfarande fint flygplan. Lyckat klubbmästerskap.

Utmaningar: Svårt att fylla lifter. Tandem drar runt verksamheten och därför hamnar mest fokus på tandem. Hade som mål att växa 25 procent, men lyckades med 15 procent. Flygplanet blev försenat på försäsongen. Jobba med attityder kring säkerhet och säkerställa kunskapsöverföring vid generationsväxling. Ont om hoppleddare.

Linköpings Fallskärmklubb, LFK

Antal hopp: 2656, antal förnyade medlemmar: 74.

Positivt: Byggnation av klubbstuga med vatten och avlopp är igång. Tandembudget uppnådd trots flygplanets status, mycket tack vare Västerviks-veckan.

Utmaningar: En hel del strul med flygplan under årets gång. Klubbens CI avgick, vi står nu utan och söker en ny kandidat.

Marknadsföringsstrategier: Överfulla kurser innan vi ens fick möjlighet att marknadsföra. Många intressenter från tidigare år som anmälde sig i år.

Fallskärmklubben SYD

Antal hopp: 7821, antal förnyade medlemmar: 111.

Positivt: Bra år. Planet funkar bra. Klubben växer in i det större flygplanet, men vill växa mer. SM gick hyfsat bra och var kul.

Utmaningar: Wingsuit gjorde att ekonomin inte gick ihop på SM. Svårt att få kursledare och AFF-instruktörer, men ser ljusning på AFF-sidan. Klubben förlitar sig på tandem, som drar elever.

Marknadsföringsstrategier: Aktiva på Facebook och Instagram med dedikerad klubbroll på detta.

Fallskärmklubben Cirrus, Göteborg, FKCG

Antal hopp: 10936, antal förnyade medlemmar: 176.

Positivt: Tillgång till vindtunnel i Göteborg, stort intresse för klubbmästerskapet i tunneln som ägde rum i november. Överlag bra engagemang i klubben.

Utmaningar: Ännu ingen som avser att driva markan nästa år. Något färre elever mot 2018. Många AFF-instruktörer som inte är så aktiva och inte gjort tillräckligt med AFF-hopp för att kunna förnya AFF-licensen. Generationsskifte i klubben – hur överföra kunskap på bästa sätt?

Östersunds Fallskärmklubb, ÖFSK

Antal hopp: 611, antal förnyade medlemmar: 29.

Positivt: Relativt bra ekonomi tack vare ett flygplan som har fungerat relativt bra i år.

Utmaningar: Få elever och få hopp under året. För lite gemenskap och häng. Konflikter.

Fallskärmklubben Aros. FKA

Antal hopp: 10426, antal förnyade medlemmar: 139.

Positivt: Nytt flygplan, korta lifttider, ökad kapacitet. Inhyrd pilot under högsäsong vilket skapar mindre jobb för klubbens styrelse och ansvariga. Bra inflöde av nya instruktörer i klubben.

Utmaningar: Svårt att rekrytera nya elever. Svårt att göra den volym av tandemhopp som är önskvärt. Planer för ett mer uppstyrt säkerhetsarbete.

Forts på sidan 13 ➤

Petter Alfsson-Thoor var riksinstruktör i tolv år och tackades av med stående ovationer och en gåva i form av ett unikt pussel med ett alldeles speciellt motiv.

SFF-konferensen – från sidan 9

➤ samma adress i Västerås, och på så sätt halveras lokalkostnaderna. Att upphöra med att skicka ut plastbrickor vid licensförnyelser från årsskiftet, är även det en planerad besparing.

Delegationsavtalet

Som ansvarig för tillsynen inom luftfart begär Transportstyrelsen att Svenska Fallskärmförbundet kontrollerar sina procedurer och säkerställer att fallskärmklubborna har kunskap om betydelsen att hålla sig inom gällande vikt- och balansvärden under utövandet av fallskärmshoppning, samt att procedurer och rutiner följs.

Begäran görs med anledning av den tragiska flygolyckan i juli, och efter haverikommissionens statusrapport gällande viktfordelningen i flygplanet.

Riksinstruktören Sven Mörtberg kommer fram till årsskiftet med stöd från styrelsen, flygkommittén och några erfarna piloter ta fram det underlag som Transportstyrelsen eftersöker. Till dess är delegationsavtalet för nästa år satt på vänteläge.

I praktiken innebär det att ingen fallskärmshoppning får bedrivas efter årsskiftet förrän handlingarna kommer in och delegationsavtalet för 2020 är påskrivet och klart. Peo försäkrade de oroliga klubbordförandena att det inte finns anledning att oroa sig – detta ärende har

absolut högsta prioritet fram till årets slut. Vid denna preesläggning är ärendet löst.

Avtackning Petter

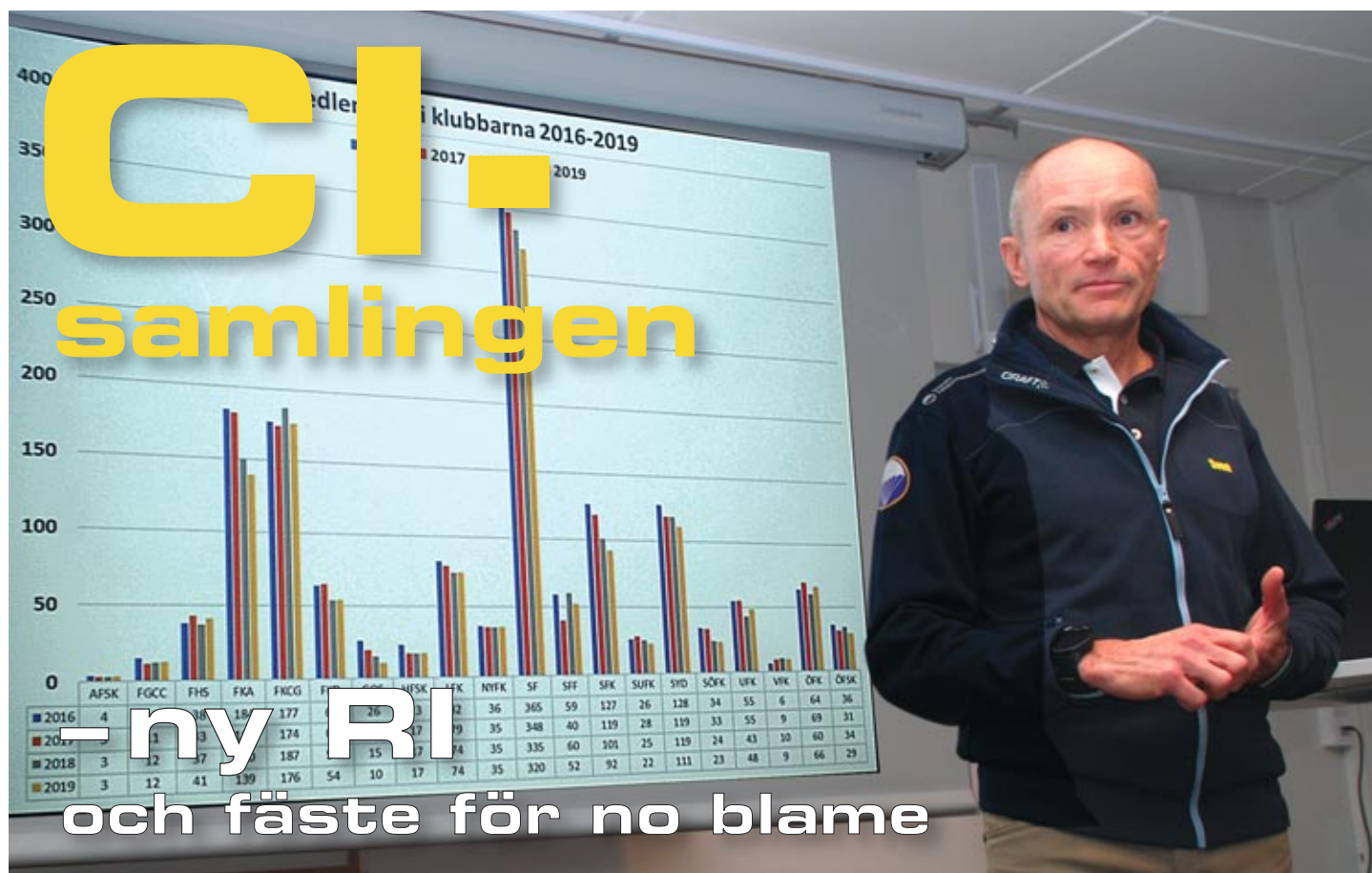
På lördagskvällen avtackades förre riksinstruktören, Petter Alfsson-Thoor, som varit verksam som RI i tolv år och gjort stort avtryck i sporten i säkerhets- och utbildningsfrågor. Han fick en gåva från styrelsen och Peo framhöll allt Petter gjort för svensk fallskärmshoppning.

Sammanfattningen innan alla reste hem till sin klubb igen resulterade i några förslag för nästa år:

- Man önskade mer tid på kommande förbundskonferenser så att även det viktiga erfarenhetsutbytet mellan klubbarna hinns med.
- Man föreslog en gemensam evenemangskalender, förslagsvis SFF:s kalender på hemsidan, där samtliga klubbars planerade evenemang läggs in för kommande säsong. Detta för att undvika krock mellan olika arrangemang.
- Det framkom önskemål om att anordna en fallskärmsgala 2020 efter två års uppehåll. Styrelsen och kansliet ser över möjligheten att anordna en sådan. Alla var överens om att galan ska vara självbärande och inte belasta förbundets ekonomi.

Chefsinstruktörerna på konferensen 2019: Henrik Van Velthoven, Henrik Andersson, Stefan Burström, Philip Nilsson, Fredrik Johansson, Jesper Bergstrand, Pethrus Folkesson, Mats Svensson,

Sven Mörtberg, Svenska Fallskärmsförbundets nya riksinstruktör, styrde under helgen upp sin första förbundskonferens.

En stor programpunkt blev en nyttig föredragning av Umeås chefsinstruktör, Johan Hellström, som redogjorde för Umeåolyckan ur sitt eget CI-perspektiv.

Text Penny Robertson-Pearce

Foto: Himmelsdyk / Anders Q

Johan Hellströms föredragning inbjöd till många bra diskussioner och reflektioner i CI-gruppen och var mycket uppskattad. Utöver det var det många programpunkter som skulle hinnas med på årets viktigaste träff för chefsinstruktörerna. Här följer en sammanfattning av punkterna som chefsinstruktörerna tog upp under helgen.

Nytt för nästa år

Barnkonventionen blir lag från 2020.
Det innebär att utdrag ur belastningsregistret krävs för alla kursledare som har elever under 18 år. De utdragen ska visas

upp för CI, som är skyldig att registrera att dem är uppvisade.

SFF:s licens blir virtuell och från 2020 skickas inga plastbrickor. Licensen kommer att tydliggöras bättre i SkyNet för att tydligare visa de uppgifter som krävs vid hoppling utomlands. Den som vill, kan fortsättningsvis beställa en plastbricka mot en administrativ avgift.

Otillåtna substanser

Många vet att droger förekommer ute i några av landets klubbar även om det är mer oklart i vilken utsträckning. Drogpolicyn kommer att stramas upp bättre

så att den efterföljs. Ett förslag är att skriva avtal med de som arbetar i våra hoppverksamheter på konsultbasis. Ett annat är att införa drogtestar i klubbarna.

Idag accepterar vi att hoppledaren kan ställa kravet på att blåsa i alkomätare, så varför inte också kunna ställa krav på drogtest? Väggran skulle kunna ha den effekten att vederbörande inte får hoppa. Attityd är ofta en grundfråga och missbruket är en effekt av det. SFF:s styrelse kommer att titta vidare på detta, och ta fram förslag för en förbättrad drogpolicy.

No blame-kultur

No blame-kulturen har fått mer och mer fäste i klubbarna och chefsinstruktörerna är ganska eniga om att det blivit ett öppnare klimat, där samtal kring hur vi gör hoppsnigen säkrare blir mer och mer självklara. Att skapa ett klimat i klubben där man uppmanar till frågor och samtal och där chefsinstruktörerna och andra erfarna hoppare förekommer med goda exempel är den bästa vägen att gå. Det upp-

*Sven Mörtberg, SFF:s
nya riksinstruktör,
började hoppa 1978,
har varit aktiv sedan
dess och hittills log-
gat 8 000 hopp.*

Forts på sidan 13 ➤

De 4yras 4rågor

Privat arkiv

Namn: Fredrik "Baloo" Johansson

Klubb: Chefsinstruktör i Fallskämsklubben Aros.

Ålder: Ung i kropp och själ, 40 år.

Började hoppa: 2012.

Antal hopp: Cirka 1500.

Andra intressen: Behövs det?

Det här vet ingen om mig: Mina föräldrar döpte mig till Fredrik, inte till "Baloo" som många tycks tro.

1. Frågor om säkerhet och hur vi ska bli fler hoppare engagerar alltid, men i år lämnades ingen oberörd av redovisningen av lärdomar från Umeå.

2. Det engagemang som syns ute i klubbarna fanns också här, alla vill ungefär samma sak: hoppa mer, hoppa säkrare och sprida glädjen i hoppningen till fler personer.

3. Hoppa mer, utbilda fler elever och instruktörer samt ha färre incidenter.

Anders Q

Namn: Sebastian Berglund

Klubb: Ordförande i Skånes Fallskämsklubb.

Ålder: 25 år.

Började hoppa: 2015.

Antal hopp: 1200.

Andra intressen: Jobbar mest, annars MC.

Det här vet ingen om mig: Jag har blivit av med körkortet fem gånger.

1. Helhetsbilden är synen på tillväxt, att vi minskar i antalet medlemmar, och hur förbundet aktivt anpassar budgeten. Det är ett hårt arbete som görs i hoppssverige med många ideella krafter.

2. Fallsvenskan, det är en bra tävling för nya hoppare.

3. Bibehålla verksamheten på en bra nivå och renovera klubbfaciliteterna.

Privat arkiv

Namn: Henrik van Velthoven

Klubb: Chefsinstruktör i Fallskämsklubben Dala.

Ålder: 48 år.

Började hoppa: 1999.

Antal hopp: 500.

Andra intressen: tar gärna en MC-tur ibland.

Det här vet ingen om mig: Jag är tydligen fortfarande innehavare av ett klubbrekord i höjdhopp för pojkar, 12 år.

1. För mig som nybliven CI var det viktigaste att träffa andra chefsinstruktörer och ta del av andras erfarenheter.

2. Att försöka få fram fler blå rapporter, då jag är övertygad om att det sker många fler "nära ögat"-incidenter än vad som kommer fram. Det kommer att öka medvetenheten om onödiga risker.

3. Att med hjälp av medlemmar i klubben, bedriva så säkra hoppning som möjligt.

Anders Q

Namn: Mattias Flybring

Klubb: Ordförande i Söderhamns Fallskämsklubb.

Ålder: 30 år.

Började hoppa: 2012.

Antal hopp: 460 hopp.

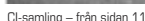
Andra intressen: Resa och fartfyllda aktiviteter.

Det här vet ingen om mig: Varit supernördig med "Warhammer".

1. Att transportstyrelsens delegationsavtal är på "on hold" tills förbundet tagit fram tydliga rutiner och riktlinjer kring vår flygverksamhet.

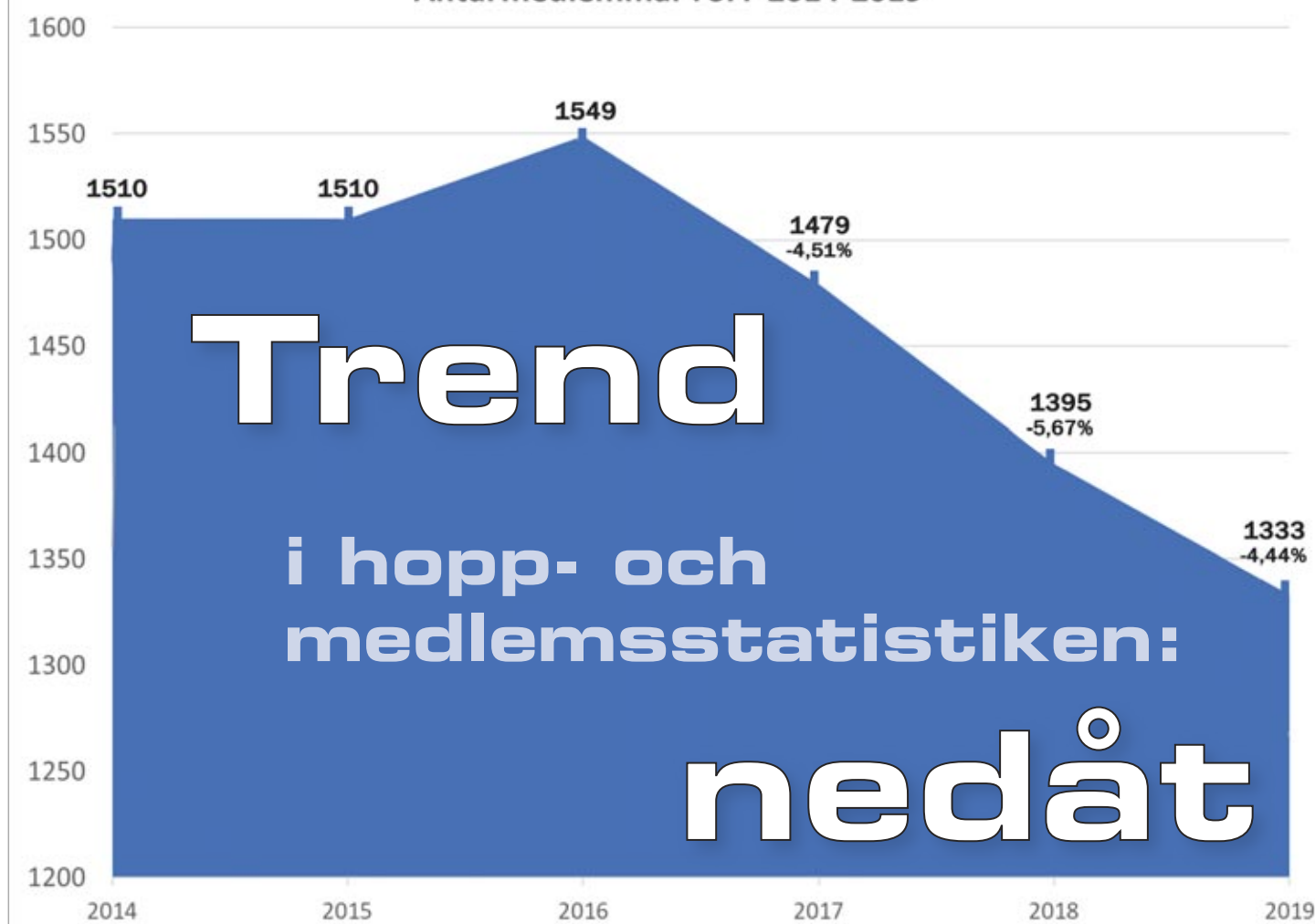
2. Fallsvenskan. Ett bra sätt att stimulera till mer hoppning hemma i klubben.

3. Mer marknadsföring för att göra fler tandemhopp och att rekrytera fler elever. Satsa mycket på elever och alla medlemmar.

13

Antal medlemmar i SFF 2014-2019

Siffrorna för medlemsantal och antal hopp i klubbarna har en nedåtgående trend. Inför strategi 2025 kommer styrelsen lägga ner mycket arbete på hur vi ska vända den trenden. Likaså arbetar klubbarna ständigt med att bli fler medlemmar och ha högre hoppvolym för att verksamheten ska överleva.

Text och grafik Penny Robertson-Pearce

1333

Antal medlemmar i SFF 2019

Senaste decenniets medlemsantal nådde sin topp år 2016 med 1 549 medlemmar. Sedan dess har antalet minskat med mellan 4–5 procent varje år och årets medlemsantal slutade på 1 333.

Det finns många teorier om vad det kan bero på att färre verkar söka sig till

vår fantastiska sport. En tanke är att samhället idag har ett enormt utbud av aktiviteter som kanske är mer tillgängliga och inte så tidskrävande eller dyra. En ökad miljömedvetenhet kan absolut ha en viss betydelse eftersom det under senaste året varit en trend att avstå flygreisor för att resa på andra sätt. Kanske kan även olyckan i Umeå ha gjort avtryck i viljan att börja hoppa eller göra ett tandemhopp.

Ingen av dessa teorier är fakta, men det är viktigt att vi inom SFF tar krafttag för att mota den negativa trenden i grind.

Färre hopp

Årets säsong har präglats av en hel del ogynnsamt väder för hoppning. Både maj och oktober har i princip regnat eller blåst bort i hela Sverige. Därför är det mer intressant att titta på fjolårets siffror när det gäller hoppning. Förra året var

den bästa sommaren i Sverige på de senaste 100 åren men det gjordes bara 81 004 hopp. I år gjordes, trots vädret och färre medlemmar, 73 711 hopp. I snitt per licensierad hoppare, skiljer det bara tre hopp per medlem.

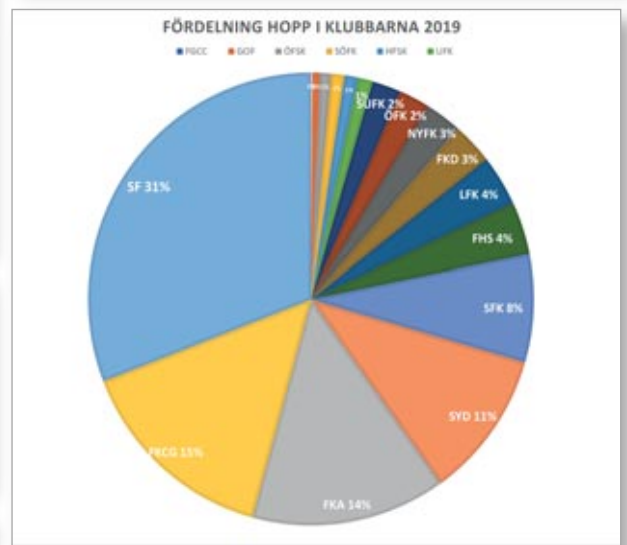
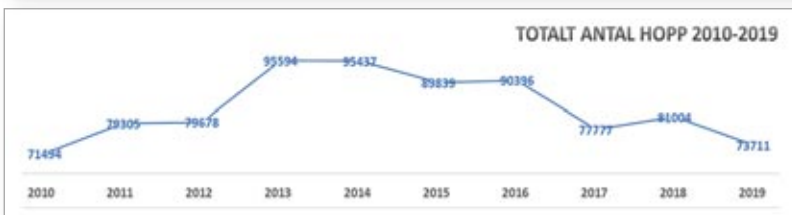
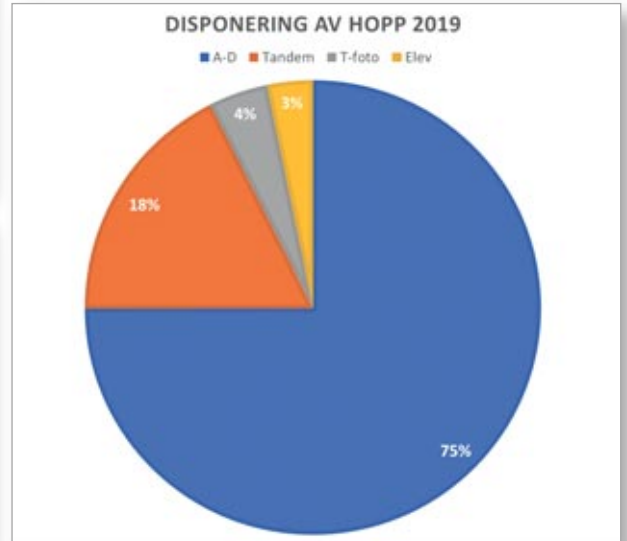
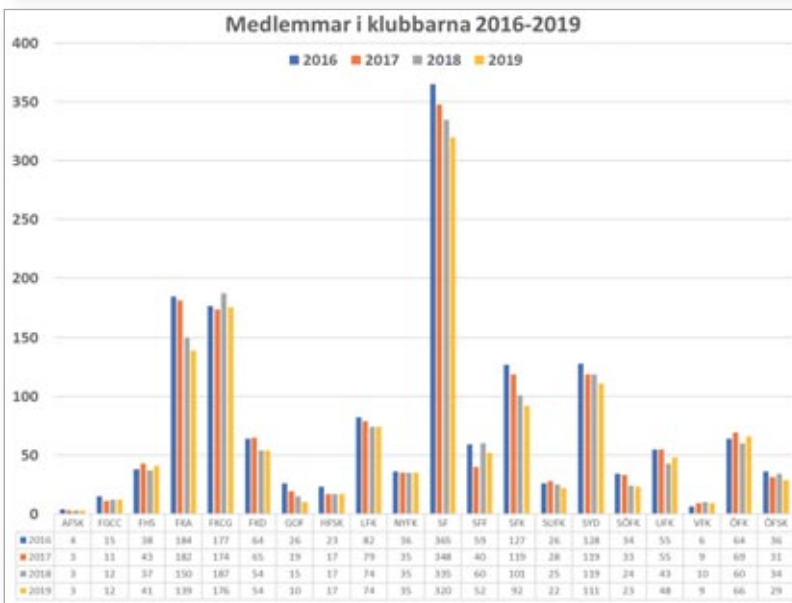
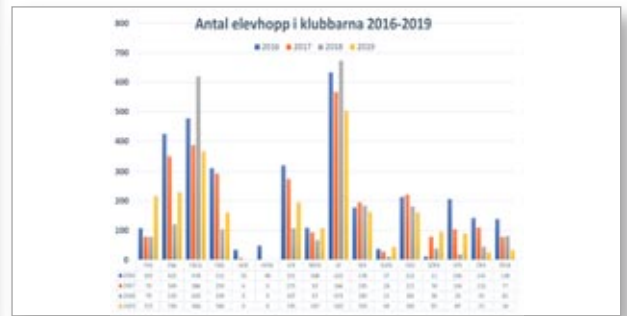
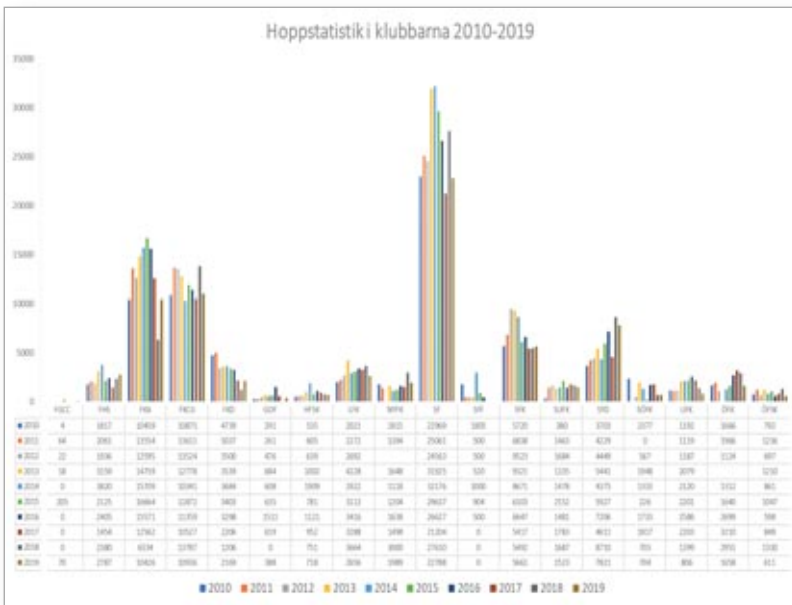
Tittar man på antal tandemexitar som gjorts i år, 6 460, så är det en minskning på cirka 1 100 exitar mot i fjol då vädret erbjöd de bästa förutsättningarna.

Man ska inte glömma att vår statistik är känslig. I fjol saknade två klubbar flygplan i stort sett halva säsongen och det ger ett enormt avtryck i statistiken. I år hade andra klubbar flygplansproblem och flygkraschen i Umeå satte totalt stopp för Umeås verksamhet resten av året.

73 711

Antal hopp 2019

Strategier och marknadsföring

På förbundskonferensen diskuterades vilka marknadsföringsstrategier klubbarna använder. I stort sett upplever alla klubbarna att det blir svårare att locka elever till kurserna och att tandemverksamheten gått ner över lag.

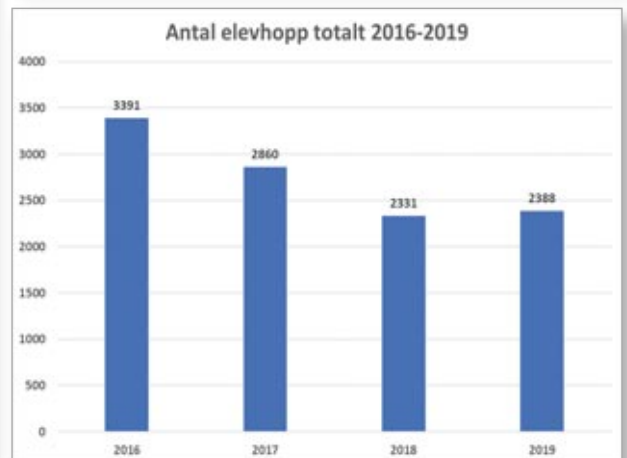
Kanske räcker det inte längre att locka med upplevelsen, äventyret och adrenalinkicken. Kanske behöver vi marknadsföra det som också är oerhört speciellt i vår sport. Den starka gemenskapen och den sociala samvaro som vår sport erbjuder. Kanske något att tänka på när vi marknadsför oss i framtiden. Så här skulle texten till en annons kunna se ut för att locka nya människor till vår fantastiska sport och stora familj: ➡

Vill du bli en av oss?

Att vara en av oss, en fallskärmsshoppare, är att ingå i en sammansvetsad och stark gemenskap där vi tar hand om varandra och har roligt tillsammans.

Vår sport som både är rekreation och tävling, erbjuder allt man kan önska sig om man gillar spänning. Att hoppa är att känna frihet, ha fullt fokus, att utvecklas som människa, känna spänning och adrenalin och framför allt att hitta sin rätta plats i luften och i livet.

Från 4 000 meter får man ett nytt perspektiv på livet, ett bättre!

viktig del av no blame-kulturen

Årets möte handlade mycket om lärdomar efter haveriet i Umeå. Umeåklubbens CI, Johan

“

Andra tips är att lära sig sin utrustning, allt från alla olika elektroniska hjälpmedel till alla delar i fallskärmssystemet. Om du vet mer om din GoPro än till exempel din Skyhook ska du nog läsa manualen en gång till. Och fråga, fråga, fråga. Att våga fråga visar bara att du vill lära dig mer och utvecklas. Och kom ihåg att det är inget

Ur SBF, kapitel 408:01, händelseregistrering.

**Riksinstruktören
Sven Mörtberg**

et motsatsförhållande mellan att ha kul och att hoppa säkert!

Nu väntar lågsäsong för svenska hoppare. Vissa flyr vintern och åker utomlands och hoppar, men de allra flesta har nu ett långt hoppuppehåll. Några klubbar har vinterhoppning. Passa på om du inte har hoppat på vintern – en härlig upplevelse, en fin vinterdag. Annars rekommenderar jag verkligen att träna i vindtunnel någon gång under vintern. Det är mycket värt att hålla sig i hoppform och inte ha ett långt hoppuppehåll. Att flyga i vindtunnel är otroligt roligt och lärorikt. Man har chans att utveckla och slipa på tekniker och personliga färdigheter. Garanterat utan väderuppehåll. Man blir inte bara bättre, utan även en säkrare hoppare och kommer att kunna ha ännu roligare nästa säsong. Dessutom slipper man vara ringrostig när det väl drar igång utomhus till våren.

Lycka till alla ni som ska gå olika förbundskurser i vinter. Att bli instruktör och få vägleda andra människor in i vår sport är väldigt belönande. Det är också ett sätt att utvecklas och själv bli en bättre fallskärms hoppare (från sff.se). Ni är mycket efterlängtrade ute i klubbarna och har en betydelsefull uppgift att prägla nästa generations hoppare, våra blivande hoppkompisar. En rolig och nog så viktig del under kurserna är att få träffa andra hoppare från andra klubbar. Vyerna vidgas och ni får nya erfarenheter. Och såklart att få utbildas av våra erfarna och duktiga förbundskursledare.

Läs mer om SFF:s förbundskurser på hemsidan: www.sff.se under medlemsärenden.

Nu ser jag verkligen fram emot att träffa nya och gamla hoppare – gärna på hoppfältet, men allra helst i luften.

Sven Mörtberg
SFF:s riksinstruktör

Felaktigt påtagen utrustning i samband med wingsuit-hopp

Tid i sport: 13 år

Totalt antal hopp: 410

Antal hopp av den typ som utfördes: 40

Antal hopp med aktuell utrustning: 35

Antal hopp de senaste tre månaderna: 70

Huvudfallskärm: Sabre 2 190

Avskrift från händelseregistrering:

Bråttom vid montering av rigg på wingsuit, snabbt ut till ilastning. Vid utrustningskontroll på väg upp mot uthoppshöjd upptäckts att ena benremmen är feldragen vilket resulterar i att vänster vinge inte har hela sin bäryta när armen sträcks. Skulle ha resulterat i asymmetri och sannolikt svårigheter att flyga stabilt. Jag fattade omedelbart ett beslut att inte hoppa och följde med planet ner. Lärdom: Ta god tid för förberedelse, speciellt vid montering av rigg på wingsuit. Vi hade planerat att flyga en tvåmanna, det vill säga att en kamratkontroll hade med största sannolikhet inneburit att felet upptäckts redan på marken.

Chefsinstruktörens kommentar:

Vikten av kontroll innan! Bra beslut att inte hoppa!

Riksinstruktörens kommentar:

Händelsen beskriver en hoppare som ilastat flygplanet utan att ha kontrollerat att utrustningen är rätt påtagen. Det som hade kunnat bli en mycket allvarlig situation, upptäcktes av hopparen själv, som avbröt och följde med planet ner.

Lärdomar:

Ett hopp med en wingsuit är inget "vanligt" hopp. Det kräver extra förberedelser: kunskap och handhavande av overall och rigg i kombination, utöver utbildning i själva flygningen.

Det är flera olika faktorer i denna händelse som sammantaget skapar en situation som kunde blivit mycket allvarlig: otillräcklig vana med overallen, tidspress och slarv vid påklädning, utebliven visitation eller kontroll av sig själv innan ilastning, för att nämna några.

Hopparen har gjort felaktig prioritering: Önskan att hinna med en lift medförde att tillräckliga förberedelser inte gjordes. Det var inte bara slarv med wingsuit och rigg. Hade visitation gjorts på marken, hade hopparen upptäckt att benremmen var feldragen.

Händelsen i sig var definitivt inte bra. Men, att avbryta och stoppa sig själv från att hoppa var bra. Och starkt gjort att senare våga dela med sig av sina brister genom att skriva en Händelseregistrering. Det hjälper andra, stärker lärandet och säkerhetsarbetet. Händelseregistreringar av den här typen visar på "No Blame"-kultur i verkligheten! Tack för att du delade med dig!

I detta fall var det ett wingsuit-hopp som skulle göras med allt vad det innebär. Men, lärdomarna går att överföra till all hoppning. Man kan aldrig ha så bråttom att hinna med en lift, att man inte är 100 procent förberedd. Det gäller varje hopp, oavsett om du är nybörjare eller har tusentals hopp.

Felaktigt inställd räddningsutlösare

Tid i sport: 2 år

Totalt antal hopp: 450

Antal hopp med aktuell utrustning: 140

Antal hopp de senaste tre månaderna: 60

Huvudfallskärm: Samurai 120

Avskrift från händelseregistrering:

Räddningsutlösaren inställd på studentläge. Tog för givet att Cypresen var på expert. Så när jag gjorde en 270-graders sväng på under 1 000 fot löste Cypresen ut.

Chefsinstruktörens kommentar:

"Changeable Cypres" som var i läge "student" för en erfaren hoppare aktiverades vid den övre höjden på grund av kraftig sväng- och sjukhastighet. För Changeable Cypres, vilket i princip är alla nya, måste det ingå i utrustningskontrollen att rätt läge är aktivt när den slås på inför hoppning.

Riksinstruktörens kommentar:

Händelsen beskriver något som kunde fått katastrofala följder – en kraftig sväng på låg höjd medförde att en felaktigt inställd räddningsutlösare aktiverades. Reserven utvecklades utan att huvudskärmen påverkades negativt. Hopparen kunde landa utan större problem med huvud- och reservfallskärm side-by-side och allt slutade lyckligt. Dessvärre har det hänt att hoppare fått sätta livet till på grund av en räddningsutlösare som aktiverats på låg höjd i samband med högfartslandning.

Skilda krav på aktiveringshöjder och sjukhastigheter för räddningsutlösare, har gjort att det finns olika modeller för olika ändamål. En modern räddningsutlösare har numera "Changeable mode" (omställbar inställning) för olika ändamål i en och samma enhet.

I den aktuella händelsen, förutsatte hopparen att räddningsutlösaren, en Cypres med "Changeable mode", var rätt inställd. Den var i själva verket inställd på "student" – inte "expert" som hopparen trodde. Inställningen på räddningsutlösaren var anpassad för en elevs flygning med elevfallskärm med helt andra gränsvärden. När hopparen gjorde en 270-graderssväng på 300 meter, aktiverades därför reserven.

Lärdomar:

"Assumption is the Evil Mother of All Mistakes" – det talesättet (finns olika varianter) har funnits sedan hoppningens begynnelse. Det är lika aktuellt än idag. Jag som hoppare är ansvarig att ha kunskap om min utrustning och alla delar och deras funktioner. Hur en räddningsutlösare är inställd syns när enheten är påslagen. Men, det förutsätter att: 1) inställningen kontrolleras och 2) att man har kunskap om vad man ska läsa av.

Det är varje hoppares eget ansvar att vara förtrolig med den utrustning man ska hoppa med. Det man inte kan eller förstår, frågar man om! I vår sport finns inga dumma frågor. Vänd dig till din rigger som är expert på utrustningsfrågor. Lär dig din räddningsutlösare. Och när du kontrollerar den titta inte bara om den är påslagen, utan även att den är rätt inställd.

Ny typ

Sparkling Jewel, FS 128

av rekord
och megasvår
formation på

Sequential Games

Gary Wainwright

I oktober sattes ett helt nytt världsrekord i storformationssekvens, med totalt greppsläpp mellan formationerna. Sven Mörtberg, vår nya riksinstruktör, och Peter Ekström deltog från Sverige, som var ett av 30 representerade länder.

Men det var inte världsrekordet som var den verkliga utmaningen på Sequential Games i Perris Valley, Kalifornien.

Text Linda Lundberg

Foto Sven Mörtberg, Andrey Veselov, Gary Wainwright

I tidigare sekvensrekord för storformation gällde det att 25 procent av hopparna behövde röra på sig mellan formationerna. De i mitten kunde vara stilla. Nu skulle alla släppa samtidigt och därefter ta nya grepp. 130 hoppare samlades på Skydive Perris i Kalifornien i oktober för att för första gången sätta officiellt rekord med de nya reglerna.

30 länder var representerade och hopparna hade i snitt 5 098 hopp och 22 år i sporten – 666 000 hopp totalt i gruppen. Sex flygplan användes i rekordet: fyra Skyvans och två Twin Ottrar.

Satt på första försöket

De erfarna hopparna gjorde först två träningshopp i 60-mannagrupper, sedan var det dags. 130 hoppare, två helt olika formationer med totalt greppsläpp mellan formationerna. – och det gick vägen.

”Det var väldigt kul att vara med om det här rekordet och så fantastiskt att vi satte det på första försöket. Så brukar det inte gå till. Vi blev jätteglda såklart”, säger Sven Mörtberg.

Peter Ekström håller med: ”Det är väldigt roligt att få vara med att sätta det första världsrekordet i en ny kategori. Komplexiteten och svårigheten med fullt greppsläpp har hoppat upp många snäpp, jämfört med tidigare.”

Peter tycker att organisatörerna presenterade en utförlig plan på förhand så att alla skulle veta var de skulle hoppa av, vart de skulle, i vilken ordning formatio-

nen skulle byggas. Hopparen i mitten håller en remsa i handen som är två meter lång, och när den första formationen satt släppte han den. Då visste alla att första formationen var komplett, att de skulle släppa och flyga till sin nya plats.

Och det viktigaste: hur man skulle bryta och tracka iväg på ett säkert sätt.

”Säkerheten är nummer ett, två och tre på dessa evenemang”, säger Peter.

Hopp med hög status

Att de skulle sätta det nya officiella rekordet var det aldrig någon som tvivlade på. Den stora utmaningen var andra delen i evenemanget – att göra den största juvelen någonsin. Hoppets organisatör, fransmannen Patrick Passe, designade en utökad variant av en hundramanna juvel genom att lägga till ett antal hoppare. Och vips var en ”sparkling jewel” född*.

”Formationen var det svåraste som har gjorts i den här storleksskassen. Om man

Peter Ekström med en av hoppningens verkligt stora legendarer, Jerry Bird, ”father of relative work”.

Peter Ekström

Sven Mörtberg

Sven Mörtberg

Sellie

*Fotnot: Designen av större formationer är sällan likadana, ”officiella” namn finns inte heller. Det står organisatören fritt att form- och namnge hur hen vill.

är storformationsnörd har den betydligt högre status än rekordhoppet”, säger Sven.

Det svåra med juvelen är att alla hoppare tittar åt olika håll: ”Alla ingår i flera formationer samtidigt, både donuts och bipoles. Den är jättesvår att bygga. Alla ska komma in på rätt plats, i rätt tid och ligga helt still. Det gäller att alla gör rätt”, förklarar Sven.

En svår nöt

Först delade gruppen upp sig två 64-man-na och gjorde två kompletta formationer var, men när grupperna slogs ihop visade sig juvelen vara en svår nöt att knäcka.

”Centrum av formationen byggdes snabbt och de yttre delarna gjorde många bra försök, men den bräckliga konstruktionen gjorde att minsta misstag straffade sig med vågor, förlorad tid och ibland tummel”, berättar Peter.

Vädret visade sig från sin bästa sida och redan näst sista dagen hade de hoppat alla sina förbetalda hopp – utan att lyckas.

”Det bästa försöket saknade bara några grepp, så det var frustrerande att veta att det var inom räckhåll.”

Inför sista dagen blev alla uppmanade att sätta in pengar till ytterligare två hopp.

”Den dagen kändes det på stämningen i gruppen att något var på gång. Alla var fokuserade och det fanns ett lugn i gruppen. Det första hoppet byggdes snabbt och stabilt och man kunde känna att den halvan av formationen som jag hade bakom ryggen flög utan mycket rörelse. Detta hopp var det bästa och den flög i åtta sekunder. Det var en nästan surrealistisk känsla”, säger Peter.

Och nästa hopp satt den. Juvelen.

”Det var en enorm upplevelse när den väl satt”, säger Sven.

En familj sedan 1990

För att bli uttagen till de här storformationsrekorden behöver man synas på något sätt och se till att hoppa stort, att öva med andra och visa upp sig.

”Både jag och Peter kan nog anses etablerade i storformationsvärlden. Jag

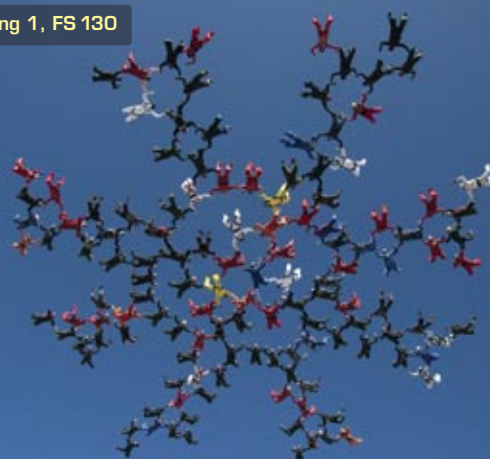
känner några sedan tidigt 90-tal. Man spenderar mycket tid på marken så man blir som en stor familj”, säger Sven.

Det bästa med storformationshoppning tycker han är att det är internationellt med många kulturer inblandade, att alla har ett gemensamt mål och är väldigt fokuserade.

”När det sitter ger det en enorm kick. Det blir en otrolig glädje när det är så många inblandade.”

Peter har hoppat storformation sedan 1999: ”De som hoppar med Sequential Games tillhör de mest erfarna storformationshopparna. Det är en fantastisk känsla att ha tagit en plats bland dem.” ■

Poäng 1, FS 130

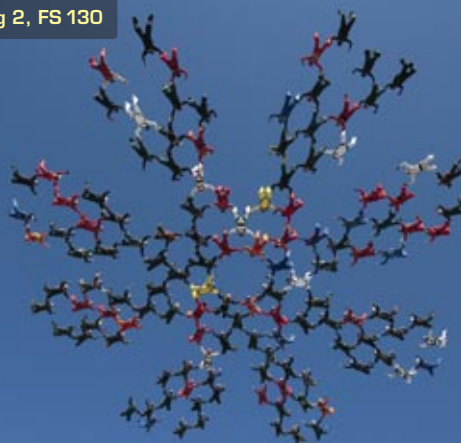
Andrey Veselov

Fullständiga greppsläpp

Andrey Veselov

Poäng 2, FS 130

Andrey Veselov

Gary Weinwright

Den nordiska delegationen, "The Scandihoovians": Sven Mörtberg, Nadja Lönnroth, Ronny Holen, Carsen Cooper-Jensen, Kate Cooper-Jensen, Peter Ekström, Petri Mastola, Jorma Löfgren och Pål Bergan.

Flajflaj

nytt och ambitiösare
än någonsin

Jasper Van Der Meer

Friflygarlägret Flajflaj arrangerar tre parallella evenemang i Elsinore, Kalifornien, i mars 2020: Master-Class, Super-Sessions och Coaches Development Program.

”Master-Class och Super-Sessions håller högre kvalitet än någonting vi genomfört tidigare och CDP är det mest ambitiösa utvecklingsprogrammet för friflygar-coacher som någonsin har genomförts”, säger Peter Nilsson, grundare av Flajflaj.

Text Linda Lundberg

Foto Tomas Almbo, Jasper Van Der Meer, Roy Wimmer

Peter Nilsson har anordnat friflygarlägret Flajflaj i Elsinore sedan 2007. Under två veckor i mars får fallskärms-hoppare chansen att bli bättre friflygare och fallskärms-hoppare med individuellt anpassad coachning, antingen med egen coach, eller i små grupper.

Våren 2020 valde dock Peter först att ställa in. ”Jag hade inte kunnat flyga de senaste åren på grund av en axelskada

och jag ville driva ett projekt utanför fallskärms-hoppningen. Men efter att jag i oktober coachat på Paradise Portugal, ett systerevent till Flajflaj, kom jag tillbaka med ett helt annat perspektiv på min roll i hoppningen och Flajflajs verksamhet och det gick helt enkelt inte att låta bli.”

Peter började diskutera med sin Flajflaj-partner Marius Sotberg bland annat om hur Flajflaj kan utvecklas kvalitativt och

även hur de kan bidra till utvecklingen av bättre ledare och coacher. Så föddes Master-Class.

Ett sekel i sporten

”Evenemanget har en mycket hög prislapp, men även om Master-Class därför är exklusivt för en ganska liten skara tror jag att fallskärmsvärlden är redo och ser nyttan av riktigt högkvalitativa utbildningar. Vi har ett starkt fokus på ”one on one”-hoppning med flera av världens mest erfarna coacher.”

Evenemangets sju coacher har tillsammans gjort omkring 100 000 hopp under mer än ett sammanlagt sekel i sporten.

”Det är svårt att förmedla vilken nivå av professionalism det är på våra coacher. De är utvalda för sin genuina vilja att föra sporten vidare och de är här 100 procent för deltagarnas skull.”

Coacherna ska utbilda 14 deltagare under två veckor.

”Vi kommer att bo tillsammans, ha en kock som lagar vår mat och eget flygplan så att vi kan förmanifestera och kontrollera all hoppning”, säger Peter.

Ett gap måste fyllas

Coaches Development Program är en utbildning för morgondagens ledare.

”Vindtunnlarna har förändrat allting. Den tekniska förmågan bland våra utövare har skjutit i höjden extremt fort. Det finns många nya väldigt duktiga flygare som har börjat coacha mycket inomhus. Det är såklart fantastiskt bra för sporten, men vi har även ett stort kunskapsgap som behöver fyllas när det gäller förmågan att säkert och professionellt leda vår verksamhet i fallskärmsmiljön”, säger Peter.

Vecka ett kommer att innehålla mycket teori, rollspel, workshops och hopp med debriefing. Under vecka två ska coachleverna skugga proffscoacherna för Master-Class från morgon till kväll. Mot slutet av veckan gör de en del egna one on one-hopp med Master-Class-deltagarna, med assistans, ledning och debriefer från proffscoacherna.

När coacherna gör sin sista vecka är Master-Class över och då tar Super-Sessions över.

”Det är en något nedtonad sexdagarsvariant av de första två veckorna. Näst efter Master-Class är det fortfarande det mest högkvalitativa evenemang vi någonsin har skapat.”

Super-Sessions sexdagarsupplägg är nischat efter amerikanerna som har svårt att lägga två semesterveckor i rad på fallskärmsbrottning.

Till samtliga evenemang finns det planer på att bjuda dit en mental coach, likaså en fysiolog som är inriktad på fallskärmsbrottning och på morgnarna är tanken att det ska erbjudas meditations-

klasser, yogapass och lektioner i visualisering och stresshantering.

”Var inte oroliga, det kommer fortfarande att finnas öl på kvällarna”, säger Peter och skrattar.

A-certare är varmt välkomna

Både Master-Class och Super-Sessions är till för helt vanliga hoppare med mycket eller lite erfarenhet.

”Jag får den frågan alltför ofta: ’har jag tillräckligt med erfarenhet?’ Du kan ha A-cert och noll hopp efter utbildningen – de här utbildningarna är ännu bättre för hoppare med lite erfarenhet. Om vi kan gå in i början kan vi snabbspåra dig in i sporten.”

När idén om evenemangen började klarna fanns det inte längre några tankar på att ställa in i mars 2020.

”Det ska bli så otroligt kul att genomföra och alla coacher delar entusiasmen inför detta.”

Och trots att Master-Class kostar mycket pengar – 5 400 dollar – tror inte Peter att evenemanget kommer att bli svårt att fylla.

”Folk har insett vilket fantastiskt verktyg vindtunneln är. Nu ser vi att många på riktigt börjar inse hur mycket utomhuscoachning betyder för att överföra flygtekniska kunskaper till fallskärmsmiljön.”

Peter fortsätter:

”Vi kommer självklart åter arrangera den vanliga versionen av Flajflaj i framtiden, men denna gången ska det bli väldigt spännande att ta reda på precis hur bra det går att göra ett träningsläger, om man inte kompromissar alls.” ■

Friflygarlägret Flajflaj

Plats: Lake Elsinore, Kalifornien.

Datum: mars 2020.

Info: Läs mer om Flajflaj på Flajflaj.com

Facebook: [www.Facebook.com/Peace-LoveandFreefly](https://www.facebook.com/Peace-LoveandFreefly)

Peter Nilsson: Lär känna Peter bättre på [PeterNilssonFreefly.com](https://www.facebook.com/PeterNilssonFreefly.com)

Roy Wimmer-Jaglom

Tomas Almbo

Blandade kän och revanschlusta

efter årets
världscup

Johan Svensson

Det har hänt mycket i de svenska lagen som deltog när FAI:s världscup gick av stapeln för 22:a gången den 5-13:e oktober. Förutom intensiva träningsläger och otaliga timmar i tunneln har lagen även bytt medlemmar, laguppställning och tekniker. Det är de stora tävlingarna som räknas och målet är att alltid bli lite bättre, att komma lite längre och att äntligen ta en pallplats.

Text Pixine Lyckne

Foto Anders Brouzell, Willy Boyekens, Johan Svensson

Kwansta Kwattro, Sveriges enda VFS-lag, åkte till varma, soliga Eloy Arizona och träningshoppade, bergsvandrade och tog 115 poäng i världscupen. Johan Svensson, Kwanstas nya medlem som ersatte Tim Cifuentes Vargas förra

vintrern, var den enda som inte varit på hoppfältet tidigare, men alla fem är överens om att det är ett mycket bra hoppfält. Enligt laget är Eloy väl uppstyrt, organisationen går som på räls, man betalar sin slot och sedan är det bara att hoppa.

”Det är ett bra flyt i verksamheten tack vare ofantligt många flygplan och därmed inga liftköer, och dessutom alltid fantastiskt väder”, menar Jesper Forsman. Kwansta Kwattro åkte ner en vecka före världscupen, gjorde 55 träningshopp och sedan tog de några dagar ledigt för att besöka Arizonas berg och ladda batterierna, för att försöka slå sitt eget rekord på tävlingen.

Veckan därpå gick tävlingen av stapeln och laget gjorde 11,5 poäng i snitt. Rekordet med tidigare lagkamraten Tim är 12,2 poäng, men laget är tillfreds med insatsen. ”Världscupen i år var Johans första stora tävling och vi är väldigt nöjda

med resultaten. Vi har tränat ihop sedan i vintras och målet är att höja ribban ytterligare nästa år", berättar Jesper.

Ny lagkamrat

Kwansta Kwattro bildades för fyra år sedan av Jesper Forsman, Adrian Cederholm, Henrik Johansson och Tobias Persson samt Tim Cifuentes Vargas på kamera. Efter deras första SM lämnade Tobias laget, Tim tog hans plats och Liina Väinänen blev lagets kameraman. Efter VM i fjol lämnade Tim laget för att ge mer plats för familjen som väntade tillökning och i vintras fick Johan Svensson den vakanta platsen.

Anders Brouzell

ter VM i fjol lämnade Tim laget för att ge mer plats för familjen som väntade tillökning och i vintras fick Johan Svensson den vakanta platsen.

Att byta ut en lagkamrat är inte alltid enkelt, dynamiken måste fungera och alla ska hitta sin plats i gruppen. Johan som hoppat flera år i samma klubb som resterande i laget Kwansta, kom snabbt och smidigt in i laget.

"Logistiken kring träningen är mycket lättare nu när alla hoppar i Skåne", skratrar Jesper. "Men Tim var en väldigt tillgång för laget och vi är otroligt tacksamma för den jättesatsning vi alla gjorde förra året."

Laget är väldigt glada över det stöd de får av bland annat Bodyflight och Uffes Hopp Shop och hoppas att fler lag ska bildas: "Vi är det enda VFS-laget i Sverige och det är jättesynd", tycker Jesper. De är eniga om att det borde satsas mer på tävling inom sporten och laget hoppas på att få konkurrerande VFS-lag i landet.

Kwansta Kwattro är sannerligen en framgångssaga, att gå från att ta 4,5 poäng i snitt i första tävlingen 2016 till att snitta 11,5 i världscupen – med ny medlem dessutom – är en bedrift. Ytterligare en medlem har hunnit bli pappa, Jesper, vars dotter nu är ett och ett halvt år. Men han garanterar att det inte kommer hindra lagets framfart: "Vi kör på och sätter nya rekord nästa år. Vi är otroligt nöjda och glada över vår prestation på världscupen och kör på i samma glada anda nästa säsong."

Saknade pricken över i:et

Riktigt lika nöjda med världscupen är inte Echochamber. Ulf Liljenbäck menar att de borde gjort över 20 poäng i snitt,

men fick istället nöja sig med 18,9, och tyvärr ingen medalj som var målet med tävlingen.

"Vi åkte dit med hög målsättning och vi var inom räckhåll för pallplats men under tävlingens gång skedde missar som vi inte erfarit tidigare", säger Ulf och fortsätter: "En bronspeng hade smakat bra och man saknar pricken över i:et".

Han berättar också om hur laget, sedan VM i fjol, ändrat tekniker och att de jobbar hårt med dem. Det är sådant som tar tid och de ser absolut framsteg men hade hoppats vara lite bättre lagom till världscupen. Men Ulf är helt övertygad om att "de är där de ska vara" och de blickar framåt. Fram till VM i augusti nästa år har de satt upp ett gediget träningsschema, bland annat blir det en timme tunnelträning i veckan.

Forts på sidan 24 ➔

Echochamber:

Rikard Rodensjö,
Echochamber:

Willy Boylens

Ryska FSB-laget Tanay, vinnare i åttamans.

Willy Boyekens

➤ Världscupen – från sidan 23

Echochamber är Sveriges främsta lag i FS4 och det är ingen slump. Många träningsläger, mängder av timmar i tunneln, gemensamma mål samt att man tränar som ett lag är framgångsreceptet, menar Ulf.

”Att ta flera riktigt bra hoppare och göra dem till ett lag blir absolut ett bra lag, men för att bli bäst måste man träna ihop som ett lag, lära känna varandra, veta exakt vad de andra gör och när.”

Och känner varandra väl, det gör de. Mattias Nord, som ersatt Martin Bäcklin, har kommit in i lagets sammansvetsning och även om det inte gick som planerat i

världscupen så fungerar laget som en väloljad maskin, både i tunneln och i frifall.

Målmedveten träning

I september hade de träningsläger i Gryttjom tillsammans med Blue Pelicans, norskt VFS-lag, de flög in två packare och gjorde upp till 33 hopp per dag. ”Vi hoppade tills det inte gav oss något längre, vi jagade aldrig hopp till loggboken utan kände efter, gav inte hoppningen mer för dagen så avslutade vi”, säger Ulf som summerar antalet hopp under de fem dagarna till 118 stycken.

”I år tränar vi bara, förutom i direkt

anslutning till tunneltävlingar, med riggarna på i tunneln för att öva in teknikerna inför utomhussäsongen.” Ulf menar också att det som är viktigast att öva på utomhus är själva exitarna, de gör gärna hopp från lägre höjd, så länge de får öva exitar ur flygplan eftersom det är en helt annan grej än i tunneln.

Något annat som är viktigt att träna på är tävlingen i sig: ”Det är extrema anspänningar att tävla och det är något man behöver träna på. Inte bara på hoppen och formationerna utan även på själva tävlandet, att kunna slappna av och fokusera under press.”

Echochamber bestod från början av Ulf Liljenbäck, Rikard Rodensjö, Martin Bäcklin och Johan ”Smögen” Edvall samt Anders Brouzell på kamera. Efter ett par säsonger tillsammans behövde de en coach som kunde se helheten och bryta ner den till detaljer för att laget skulle komma vidare. Frågan gick till Mattias Nord som precis avslutat sin aktiva karriär, senast med laget Gryttjom Volo, och som med glädje tackade ja. När Martin sedermera bestämde sig för att pensionera sig från fallskärmssporten och Mattias tog hans plats, fick Echochamber två laguppställningar, en för tunnelflygning och en för fallskärmsbrottning. Nu har dock Martin valt att ta ett sabbatsår även för tunnelträningen för att laget ska vara så sammansvetsade som möjligt och använda indoor-tävlingar som övning inför det de tycker är allra roligast, fallskärmsbrottningen.

”Det är roligt med vindtunnel, det går snabbt, det är ett konstant flöde av luft och det är full kareta men man saknar att få grön lampa, samla sig, klättra ut och vänta in att nu jäklar, nu kör vi!” fastslår Ulf med iver i rösten. ■

Världscupen, 2019, resultat

Fyrmannahoppning, FS4, öppna klassen

Nation, lag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Tot.
1. USA 1	20	22	28	29	21	21	21	29	31	24	246
2. USA 2	19	22	25	21	20	20	23	25	29	24	228
3. USA 3	14	17	22	21	18	16	21	23	26	17	195
4. USA 4	17	17	21	22	16	15	21	20	26	16	191
5. Frankrike	15	16	19	21	16	17	18	22	25	21	190
6. Sverige	17	14	22	20	17	16	19	20	23	21	189

Verikal formationsbrottning, VFS, öppna klassen

Nation, lag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Tot.
1. USA 1	21	21	22	15	12	17	17	20	23	18	186
2. Ryssland	18	18	21	13	15	16	18	15	20	16	170
3. USA 2	18	20	18	13	14	17	13	16	16	16	161
4. Norge	17	16	16	14	10	14	13	12	14	18	144
5. USA 3	13	13	14	10	10	16	14	14	14	17	135
6. Sverige	14	12	13	10	10	12	12	11	9	12	115

Här redovisar vi de fem främsta lagen plus svenska placeringar, i de grenar där Sverige deltog. För kompletta resultat, se www.fai.org

Om artikekförfattaren Pixine Lyckner

Textförfattare: Pixine Lyckner.

Hemmaklubb: Fallskärmsklubben Aros.

Började hoppa: 2016.

Aktuell: Börjar som redaktör på Svensk Fallskärmssport 2020.

Om Pixine: Pixine frilansar som projektledare inom musik och evenemang. När hon inte jobbar eller hoppar fallskärm reser hon gärna. Hon älskar aktivitet och lägger gärna sin fritid på klättring, boxning, alla former av yoga, surf, dans, utförsåkning och löpning men uppskattar också en god bok och att lära sig nya saker.

Pixine är en glad och positiv person, högljudd och lite galen men godhjärtad. Hon har hög ambitionsnivå och stort driv, vilket gör henne bra på det hon tar sig för – förutom att landa sin nya kallott... Hennes mål med nästa säsong är att klättra i certgrad, landa på fötterna fler än fyra av tio hopp och att dra ihop ett FS4-lag att träna med.

Privat arkiv

Stefan tog tillbaka sitt REKORD

Stefan Burström kom hem från världscupen i swooping i Sydafrika med ett nytt svenskt rekord i hastighet. Han landade totalt på en 15:e plats av 87 tävlande.

"Det är hittills min bästa tävling på den nivån. Jag är supernöjd."

Text Linda Lundberg

Foto Kenneth Gajda

Den 19-24 november hölls världscupen i swooping i Pretoria, Sydafrika, och Stefan Burström var där som ende svensk. Alla 87 deltagare gjorde totalt nio hopp vardera, tre i varje delgren: zonprecision, hastighet och distans.

"Det var tuffa förhållanden med knepiga vindar och konkurrensen var stenhård. Många av de som var där hoppar på heltid mer eller mindre", säger Stefan.

I en av rundorna för zonprecision blåste det medvind.

"Det var det sämsta hoppet, svårt att få poäng. Många flög utanför banan och fick noll poäng. Jag lyckades i alla fall hålla mig innanför banan."

Flera rekord slogs

Men Stefans sista tävlingshopp, som var i delgrenen hastighet, gick desto bättre. Då slog Stefan det svenska rekordet med 2,055 sekunder. Det tidigare svenska rekordet hade Johan Karlsson med 2,171 från 2014.

"Det var nästan att det tangerade det gamla världsrekordet. Även det slogs på den här tävlingen", säger Stefan.

Precis innan rekordhoppet hade han gjort ett hastighetshopp och gjort några småjusteringar i sitt upplägg för inflygningen, som han följde väl.

"Jag landade 100 meter bortanför banan så jag tänkte att shit vad det här gick snabbt. Men det var inte självklart då att jag hade fått poäng så jag var fortfarande lite spänd."

Det var inte förrän han såg resultatlistan som han kunde glädjas åt sina poäng, och han var just på väg att kolla upp det gamla rekordet för att se om det kunde vara så att han slagit det när gratulations-sms började trilla in.

"Det var väldigt kul."

En farlig men social gren

Stefan berättar att Pretoria ligger 1 200 meter ovanför havet och att det är en anledning till att resultaten blir så bra i hastighet.

Stefan började tävla för elva år sedan och hans första internationella tävling ägde rum just i Pretoria. Då slog han också svenskt re-

kord, men det rekordet förlorade han för fem år sedan.

"Det var kul att ta tillbaka det nu."

Han berättar att swooping är en gren där erfarenhet ger resultat.

"Det är en farlig gren, så erfarenheten bidrar både till säkerheten plus att den förbättrar resultaten. Det är en avancerad sport så man är aldrig färdigtränad."

Dessutom är det en social gren, menar Stefan: "Det är en gren där vi brukar vara sociala med varandra. Det är ingen lagsport så det blir inte grupperat. Världscupen var en rolig tävling med mycket folk jag känner."

Nästa stora tävling för Stefan blir inte förrän till sommaren. Då är det SM och sedan VM i Ryssland som hägrar.

"Jag har inte bestämt riktigt än hur jag ska lägga upp min vinterträning. Nu har jag precis nått mitt mål för i år så nästa år blir det nya tag." ■

STORM

ARE YOU FLYING THE RIGHT PARACHUTE?

"ALL IN ALL IT IS THE PERFECT ALL AROUND CANOPY FOR ME. IF YOU ARE NOT DEDICATED TO SWOOPING IT WILL OFFER MORE THAN YOU WILL PROBABLY USE... TOP OPENINGS, WIDE SPEED RANGE, CRW - FUN, GOOD FOR WINGSUIT..." *NEVERTOOLOW

"IT HAS A FANTASTIC CRISP OPENING, FUN TO FLY AND A PREDICTABLE POWERFUL FLARE. AS ALWAYS PD GOT IT RIGHT. THIS PARACHUTE REALLY WORKS AS ADVERTISED." *TACTICO

PERFORMANCE DESIGNS
COMPARE
PULSE • SABRE2 • STORM • SPECTRE

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM/COMPARE4

*REVIEWS FROM DROPZONE.COM

Svensk Fallschirmsport 5. 2010

#DreamOfFlight

Inför säsongen 2019 beslutades att tillväxtpaketet skulle gå till fler kalottkurser och packutbildningar. Det verkade finnas ett stort behov och fyra kurser av varje slag har hållits på olika klubbar, från Skånes i söder till Östersunds i norr.

Text Penny Robertson-Pearce

Tillväxtpaketet har varit uppskattat av de som deltagit i kurserna, men det märks att behovet fortfarande är stort. Det största problemet är att bland de kontrollanter och kalottinstruktörer som finns, är inte så många intresserade av att hålla i dessa kurser.

Deltagarna fyllde i en enkät och svaren är sammanställda här.

Sammanfattning av utvärderingar kalottkurs

- Förväntningarna att bli en bättre och tryggare kalottpilot uppfylldes för de flesta.
- Någon tyckte att kursen var mer lärorik än förväntat.
- Många tyckte att det var en bra blandning av teori och praktik.
- Det blev bra diskussioner och man fick många bra tips och trix, vilket flera uppskattade.

- Lagom stegring. Täckte allt en nybörjare behöver lära sig, uttryckte någon.
- Alla var nöjda med kursledarna som de tyckte var engagerade och som gav bra feedback. Det var mycket positivt med filmade landningar.
- Någon tyckte att Pilot Bas borde vara obligatorisk.

Sammanfattning av utvärderingar packkurs

- Förväntningen att få lära sig mer om utrustningen, komponenterna, packning och packkontroller, uppfylldes tyckte de allra flesta.
- Någon önskade ännu mer fördjupning kring materielen.
- När det gäller antal dagar kursen genomfördes på, tyckte många att det var bra med flera dagar och någon tyckte det blev stressigt med bara en dag.

- Bra diskussioner, bra feedback och bra packtips tyckte många att man fick med sig.
- De flesta tyckte att upplägget med teori varvat med praktik var bra. Någon önskade ännu fler praktiska övningar.
- Övningar som att byta loop, trassla upp fallskärmen och noggrann genomgång av reservsystemet tyckte många var bra.

Önskemål inför kommande tillväxtpaket

- Coaching i frifall, formationshoppning, friflygning och tracking/vinkel.
- Mer Pilot Bas och fler packkurser.
- Ett önskemål var att fortsätta möjliggöra för mindre klubbar att ha kurser lokalt.
- Fler packkurser. Bäst om man kunde erbjuda kurser för alla som precis tagit A-cert.
- Ett heltäckande A-certs paket med allt:
 - Genomgång före och efter hopp
 - Frifallsövning med coach
 - Ilastning
 - Landning
 - Packning

KONTAKTA SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Sven Mörtberg
Telefon kansli: 021-41 41 10
Tjänstemobil: 0702-23 62 02
E-post: ri@sff.se

Beställ materiel på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se
Ledamot/vice ordförande/sekreterare: Oscar Cottrell,
e-post: oscar@cottrell.se
Ledamot/uppvisningsgruppen: Jens Grahm,
e-post: jens_grahm@hotmail.com
Suppleant/kommunikation/presskontakt: Anna Oscarson,
e-post: anna.oscarson@gmail.com
Suppleant/tävling: Maria Sukhova,
e-post: maria.s97531@gmail.com

Valberedningen

Kent-Ove Ulander,
e-post: kentove.ulander@gmail.com
Sebastian Berglund,
e-post: zebber111@gmail.com
Stefan Burström, e-post: f94sbu@gmail.com

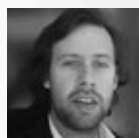
Vill du veta mer om

Skatter och avtal:
Kontakta Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se
Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Kommunikation och presskontakt: Anna Oscarson, e-post: anna.oscarson@gmail.com
Försäkringsfrågor: Sven Mörtberg,
e-post: ri@sff.se, eller Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Materielkommittén: Håkan Andersson,
e-post: haan@bredband.net
Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Sven Mörtberg, e-post: ri@sff.se
Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com
Luftrumsfrågor: Pelle Scherdin,
e-post: flygmyra@gmail.com
Försvarskommittén: Jens Grahm,
e-post: jens_grahm@hotmail.com

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Peo Humla,
ordförande

Oscar Cottrell,
vice ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Jens Grahm,
ledamot

Anna Oscarson,
suppleant

Maria Sukhova,
suppleant

Sven
Mörtberg

Penny
Robertson-Pearce

www.sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation, medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

På hemsidan hittar du bland annat fakta, information, nyheter om hoppning och tidningsarkiv.

Hella

Ett tandemhopp blev starten på ett liv fyllt av äventyr. Hella Stening fastnade direkt för friflygning och hon har även sett till att tjäna pengar på sporten som tandemvärdinna, packare och tandemfotograf. Nyfikenheten inför andra skärmsporter fick henne att grunda Extreme Sports Gathering som hon arrangerar för åttonde året i rad i april 2020 – på en helt ny plats.

HELLA STENING

Ålder: 37 år.

Bor: Uppsala.

Yrke: Hippolog.

Fritidsintressen: Läs om universum och kvantfysik.

Annat: Går gärna ut i naturen när jag vill slappna av.

Text: [Linda Lundberg](#)

Foto: [Mikael Kihlman](#)

Att göra ett tandemhopp stod på Hella Stenings bucketlist länge, och under ett år späckat av äventyr blev det äntligen av. Året var 2006 och Hella planerade in ett äventyr nästan varje månad med sin kompis David. De fick till skärmflygning, forsränning, flög propellerplan, gick en klätterkurs och isklättrade.

”Det var ett underbart år. Det behövdes att man var två för att det skulle bli av”, säger Hella.

Höjdpunkten var tandemhoppet: ”Det var först då jag fattade att man kunde hoppa själv, när jag såg andra hoppa ut själva med kompisar och göra volter.”

Hella och David anmälde sig till en kurs med en gång och i juni 2007 var det dags. Dessvärre bröt Hella foten mitt under kursen.

”Det var inte alls hopprelaterat, det hände under en brottningsmatch med en kompis”, skrattar Hella.

Men hon tog vara på tiden ändå. Men bruten fot tog hon packcert och när hon väl kunde börja hoppa igen kunde hon effektivt packa själv. I oktober 2007 hade hon sitt fallskärmscert.

”Det var fantastiskt. Det var så mycket oväntat som kom in i livet, så många kompisar. Och det var en rolig tid att vara elev, alla var så hjälpsamma och jag hade bra kursledare.”

Föll för friflygning

Hella gick den konventionella stegringsplanen och det är hon glad för.

”Dels är den billigare och jag hade inte haft råd om jag inte hade kunnat välja den. Och så kändes kursen ganska

lugn. Det kändes bra att få så många hopp innan man var klar.”

Hella rivstartade sitt nya liv som fallskärmskhoppare med att hoppa järnet i nästan tre år.

”Jag kände direkt att det var friflygning jag ville hålla på med så jag var med på friflygarläger och Flajflaj och jag hoppade coachat för att få en bra grund, vilket jag är superglad för.”

Sedan tog pengarna slut. Hella började tjäna pengar som packare, och 2012 reste hon med landslaget Altair och packade för dem.

”Jag gjorde 2 500 packningar det året. Jag tyckte att packning var jättekul redan från början och jag hade till och med funderingar på att bli rigger, men det har inte funnits tid till det riktigt.” Hon gjorde några hopp tillsammans

a

med landslaget också, och de slängde in henne i vindtunneln vid flera tillfällen.

Tävlande mot sig själv

Åren som följde började Hella tävla själv: "Jag deltog i tre SM i friflygning, år 2013, 2014 och 2015. Det gick bra, men det roligaste var att ha mål. Man tävlar ju mest mot sig själv."

Hella ordnade camps och fick chansen att tunnla förmånligt, samtidigt som hon jobbade mycket ett tag för att få fler att tävla. Men hon kände till slut själv att det blev för dyrt att

Forts på sidan 30 ➤

Hella är hippolog och har arbetat med hästar sedan barnsben: "Hästar är otroliga att jobba med, lättare än människor."

➤ Nyfiken på – från sidan 29

satsa. Hon släppte tävlandet helt, eftersom det var målen och utvecklingen som var viktigast – och inte just tävlandet.

Hästkig sedan barnsben

Hella är utbildad hippolog och har arbetat med hästar i hela sitt liv – med ett ben i stallen och ett ben ute på äventyr. Hon visste redan som barn att hon ville jobba med hästar och gick naturbruksgymnasiet med inriktning hästhållning och sedan universitet för att bli hippolog. Efter det jobbade hon på Cypern i ett år som stallchef och ridlärare.

"Det var jättenyttigt, men lite tuffa förhållanden. Jag skötte fem personers jobb i 42 graders värme. Det var inte hälsosamt."

Hon sysselsatte sig dessutom med att hitta hem åt 25-30 gatuhundar. En av dem – Robbie – fick följa med hem.

"Han var det bästa resesällskapet i tolv år. En liten lyckodrake. Han har följt med på roadtrip ner till Spanien, var alltid med mig runt på olika fallskärmsklubbar och bodde med mig i bilen på roadtrips i Sverige."

Kvinnan som talar med hästar

Efter året på Cypern fick Hella jobb på naturbruksgymnasiet där hon själv gått och försökte hitta en lagom balans från att ha satsat 200 procent.

"Jag släppte på kraven lite, och det var då jag utvecklades mest som ryttare. Då

Jens Grahn, vän och mentor

"Hella är en person som verkligen gillar att hoppa fallskärm, gärna lite ovanliga hopp. Hon är ofta med på förbundets uppvisningar, tar sig tid, är mycket duktig och lättsam. Aldrig något krångel, hon bara gör. Dessutom en god vän och go att umgås med."

Jag började känna Hella på allvar när hon hängde på våra demo-läger, hon är nästan alltid med."

En kul sak minns jag från i våras: Det var en TV-inspelning för barnprogrammet Maxat, där jag och Hella hoppade helikopter över Barkarby. Hella skulle landa mitt i prick och starta något vid hangaren. Då säger beställaren lite försynt till mig: 'Jens, du kan väl försöka hålla dig ur bild, vi vill helst bara ha Hella med.'

Hon gör sig bra på bild!"

lärde jag mig en läxa om hur viktigt det är att må bra för att utvecklas."

Det var i just den vevan hon fann fallskärmschoppningen.

Hella jobbade på gymnasiet i omkring fyra år och under tiden startade hon eget företag och jobbade med att rida in och träna hästar. Sedan tog hon sig an problemhästar och insåg att hon har en talang för att förstå hästar. Nu coachar hon även hästarnas ryttare, och hjälper dem att förstå sin häst bättre.

"Hästen måste ju fungera när den kommer hem också. Att jobba med djur är fascinerande. Hästar är otroliga att jobba med, lättare att jobba med än människor."

Efter tiden på gymnasiet blev Hella anställd som tandemvårdinna i Gryttjöm.

"Det är mitt sätt att lära mig det jag vill göra i livet – att göra det till ett jobb. Man får en enorm kunskap och förstår verksamheten. Man blir rätt ödmjuk när man förstår hur mycket jobb som ligger bakom."

Drömmen om ESG

Hella fortsatte att söka sig till fler flygsporter och tog även skärmflygscert. Ända sedan några av hennes vänner var i Hemavan och skärmflög med vanliga skärmar, långt innan Hella ens börjat hoppa fallskärm, hade hon haft en dröm om att hoppa fallskärm i fjällen. Den drömmen ledde till Extreme Sports Gathering, ESG, vid Riksgränsen. 2013 arrangerade hon evenemanget för första gången.

"Jag såg möjligheten att samla alla skärmsporter och låta folk komma i kontakt med dem och prova på. Alla människor som håller på med de olika sporterna är så lika!"

Robbie var gatuhund på Cypern när Hella tog honom under sina vingar.

Hella Stening och Johanna Jaakola hade 2014 friflygarlaget Istar. Här i formationen Totem.

Karim Ennassi

Sedan dess har Extreme Sports Gathering utvecklats och vuxit, men det har varit tungt att jobba uppe vid Riksgränsen och att få folk ända upp dit. Till april 2020, den åttonde upplagan av ESG, byter man plats till Tärnaby.

”Det känns så bra med fjällhotellet som är så på och hjälper till med marknadsföring. Det är en stor lättnad och jag känner stor tacksamhet. Jag vill inte lägga ner det här, folk har så kul. Men instruktörerna följer med mig och det är himla värmande, utan dem går det inte.”

Visar gärna upp sig

Det Hella vill satsa allra mest på framöver är speedride; alltså skärmflygning med skidor på fötterna.

Sheri Bolton, vän

”Ända sedan första gången jag träffade Hella, år 2014, visste jag att jag hade träffat en häftig kvinna och en livslång vän. Här var denna rödhåriga svenska som verkade ostoppar. Hon följer sina passioner i livet med allt hon har. Vare sig det är att vara en wing-walker, att driva ESG, packa för lag, filma tandem eller träna hästar – hennes förmåga att ta sig an livet fullt ut är inspirerande. Hon är en vacker själ.

Hella älskar djur. Ibland mellan flygplanslifterna tog vi hennes hund, Robbie, på en promenad genom skogen bakom Gryttjöm. Hon var också den första personen som tog med mig för att leta kantareller där.

Hella älskade den där snedtantade hunden så mycket, och han älskade henne lika mycket tillbaka. När delar av skogen huggs ner blev inte promenaderna där samma sak, men vi tar oss fortfarande tid för en skogspromenad när hon kommer till Gryttjöm.”

”Det är därför jag har tagit skärmflygcert. Jag har valt att gå skärmflygvägen för att få kunskaper om väder framför allt, och jag flyger alltid med folk som är erfarna.”

Hon vill utveckla sporten och säkerhetstänket med hjälp av ESG.

”Vi har alltid supersäkra kurser. Det får inte hända något.”

Det Hella tycker är roligast inom fallskärmssporten just nu är uppvisningshopp.

”Det har jag Jens Grahn att tacka för. Tack vare honom har jag varit med och hoppat på bland annat Veterandagen, Bromma 80 år, Pride och för barnprogrammet Maxat. Jag försöker att vara med på alla uppvisningshopp, det är en jätteupplevelse. Det är utmanande och ställer andra krav. Det gäller att planera. Och så är det kul att flyga med flagga eller rök. Jag rekommenderar uppvisningshopp!”

Därtill filmar hon gärna tandem, vilket hon får en riktig energiboost av.

En annan aktivitet hon får energi av är att stå på en flygplansvinge uppe i luften utklädd till katt medan flygplanet gör rolar och loopar. Som wingwalker har hon rest med Scandinavian Airshow sedan 2007 till platser som Abu Dhabi, Indien och Sydkorea. Den här hösten var de i Kina i fem veckor och gjorde två shower.

”Det är en stor del av mitt liv och det är supersuperkul.”

Har hittat hem

”Jag älskar mitt äventyrliga liv, men jag har knappt haft ett hem sedan jag slutade skolan. I tio år har jag mest haft mitt liv i kartonger. Jag har bott på korttidskontrakt, spenderade en vinter i Sälen och över sommarsäsongerna bodde jag i Gryttjöm. Jag har bott i min van. Jag älskar det men nu har jag hittat ett jättefint hus utanför Uppsala som jag hyr för att

Anette Holmberg

landa lite och packa upp mina kartonger. Det är kul att packa upp och hitta sina gamla grejer där i. Jag bor här tills jag har sorterat upp allt lite.”

Hella växte upp i Uppsala med en syster och en bror, och det är här hon känner sig som mest hemma.

”Här har jag alltid jobb och här har jag mina äldsta vänner.”

Och nu, efter två år utan hunden Robbie, har hon precis hittat en ny kamrat: Lucy från Greklands gator.

”Jag är helt såld.”

Wingwalker – som en av Scandinavian Airshows skycats reser Hella runt världen och uppträder på vingarna till en dubbeldäckare.

Sju gånger har Extreme Sports Gathering hållits vid Riksgränsen. Men 2020 års upplaga, i april, går av stapeln i Tärnaby.

Mikael Kihlman

DZ-kollen Thailand

Anders Nyqvist, Himmelsdyk

– hopp året

Turkost hav, vita stränder och värmande sol kan nog kännas mer lockande än mörker och snöslask. Många svenskar åker till Thailand för att komma undan vinterkylan – men det är inte många som väljer att hoppa fallskärm. Jonas Davidsson anmälde sig spontant till en AFF-utbildning när han var där som 18-åring och sedan dess har han varit där nästan varje år.

Text Linda Lundberg

Foto Kaveh Keivan, Zach Lewis, Anders Nyqvist, Skydive Thailand

Jonas Davidsson har spenderat nästan varje vinter de senaste 18 åren i Thailand. Det var där han lärde sig hoppa fallskärm. Han började hoppa på Thai Sky Adventures nära Sri Racha, en och en halv timme från Bangkok. Det var på den tiden Thailands enda hoppfält. ”Det var av en slump som jag tänkte att

jag skulle börja hoppa. Jag måste alltid ha något att göra, så jag åkte ut själv. Mina kompisar ville inte röra på sig”, säger Jonas och skrattar.

Han hann göra nio hopp 2015 och fick sedan hålla upp till nästa år när han kom tillbaka och tog sitt cert. Jonas fortsatte att hoppa i Sverige när han kom

hem efter det, men återvände likväl varje vinter. Det är i Thailand som han även har lärt sig flyga vingoverall.

”Jag känner folk där nu, och jag kan göra mig lite förstådd. Det är roligt folk och det är varmt – lite för varmt ibland. Särskilt att packa i 35 grader, men man vänjer sig.”

Hoppfält för skojhoppare

För tre år sedan öppnade ett nytt hoppfält i Thailand. Där hoppar Jonas helst numera. Moses Champoonote, från Bangkok, tog initiativet till att öppna

d

väder
runt

Jonas Davidsson.

Thailändska flaggan
över Prachuap Khiri
Khan, till kungens ära.

Zach Lewis

Skydive Thailand för att han och hans
hoppvänner inte hade roligt på Thai Sky
Adventures.

”Det var en tandemfabrik som aldrig
nådade full höjd. Vi snoozades ständigt av
lifterna för att ge plats åt tandem och det
gillade vi verkligen inte. Därför öppnade

vi vårt hoppfält, av skojhoppare för skoj-
hoppare”, säger Moses.

Skydive Thailand ligger i Rayong, två
och en halv timme sydost om Bangkok i
riktning mot den Kambodjanska grän-
sen. Där går alla lifter upp till 4 000 me-
ter. Enda kruxet är att man behöver ha

*Skydive Thailand, Rayong,
två och en halv timme
sydost om Bangkok.*

Forts på sidan 34 ➤

Skydive Thailand

En grupp inbjudna internationella hoppare gjorde förra året några fotohopp för att hedra den nye kungen. Dels formade de thailändska flaggan i luften (se förra sidan) och dels ett stort X. Kungen heter Rama X (10:e).

► Thailand – från sidan 33

minst 200 hopp för att få hoppa där eftersom landningsfältet inte är så stort.

”Det är farligt att landa ute med papayaodlingar, elledningar och krokodilfarmer runt omkring”, berättar Jonas.

Börjar bli populärt

Det är ännu inte så mycket folk som hoppar i Thailand, men det börjar bli fler och fler.

”Fallskärmsbrottning börjar faktiskt bli ganska populärt i Thailand. Folk blir mer och mer medvetna om sporten för varje dag”, säger Moses.

Han berättar att majoriteten av tandempassagerarna är turister, och skoj-

hopparna är oftast internationella hoppare från Hong Kong, Singapore, Malaysia, Vietnam och Kina.

”Vi riktar oss mot lokala hoppare också, men det är inte så många i lokalbefolkningen som uppfyller kraven på minst 200 hopp.”

Fantastiska strandvyer

Skydive Thailand har öppet året runt och temperaturen är aldrig under 25 grader.

”Vi har ett underbart hoppväder året runt. Jag skulle varmt rekommendera att hoppa här på Skydive Thailand för de fantastiska vyerna över stranden med vackra öar som ligger nära för dykning och snorkling. Dessutom får du trevlig thailändsk service och gästvänlighet för väldigt rimliga priser”, säger Moses, och tillägger:

”Boendet som ligger nära är också fenomenalt eftersom det finns allt från billiga och fräscha hotell från 500 baht per natt (cirka 150 kronor, reds. anm.) till femstjärniga hotell i Rayong bara 20 minuter från vårt hoppfält.”

Ett hopp kostar däremot omkring 1 000 baht, vilket motsvarar lite drygt 300 svenska kronor.

”Det är inte billigt, men allt annat är ju billigt”, säger Jonas.

Han ska såklart till Skydive Thailand i vinter igen: ”Jag tycker om att vara där. Det ligger precis vid kusten så på kvällarna brukar vi träffas nere vid stranden.”

”Missa inte boogien i Thailand”

Sven Mörtberg, riksinstruktör, har varit i Thailand och hoppat tio gånger. Första gången var 1990. Tre gånger har det varit rekord: 282-, 357- och 400-manna. Resten har varit boogien.

”Det har arrangerats Hercules-boogien lite då och då sedan 1989. Det senaste officiella med stora flygplan var nog drygt tio år sedan. Sedan har även de haft svårt att få loss Herculesplan, precis som vi i Sverige”, berättar Sven.

Förra året var han på ett inbjudnings-evenemang från thailändska armén. En grupp särskilt inbjudna internationella gäster skulle göra ett antal fotohopp för att hedra den nye kungen. Dels formade de thailändska flaggan i luften och dels ett stort X. Kungen heter Rama X (10:e).

”Klimatet i Thailand gör det fantastiskt att hoppa. Det är varmt även på 5 000 meter. Och närheten till havet gör det vackert. Att få landa på stranden efter en hoppdag är alltid magiskt. Om det ordnas stort boogie i Thailand – missa inte det!”

Tandem över Rayong.

Har du långtråkigt över helgerna?

Varför inte lusläsa tidningen lite extra noga? Här är tio frågor som kräver lite fördjupad läsning. Skicka in ditt rätta svar till: info@sff.se före 15 januari. Vi delar ut priser till de tre första svaren med alla rätt.

1. Hur gammal är Fredrik Johansson?
2. Hur många hopp gjordes i Fallskärmsklubben Dala 2017?
3. Vilken tid innebar nytt svenskt rekord i swooping (canopy piloting)?
4. Hur många hoppare var med på storformationsrekordet i Perris?
5. Hur många medlemmar hade Svenska Fallskärmsförbundet 2015?
6. Hur gammal är världens äldsta fallskärms hoppare?
7. Vem ska man kontakta om man vill bli domare?
8. Vad kostar lägret "Master class"?
9. Vad gäller för licensbrickan nästa år, 2020?
10. Vilken klubb anordnade CF-läger under året?

God helg!

Önskar Penny, Linda och Anders

NY HEMSIDA EFTER 20 ÅR
UFFESHOPPSHOP.SE

VÄLKOMMEN TILL UFFES HOPP SHOP

SVERIGES STÖRSTA FALLSKÄRMSAFFÄR
- SEDAN 1981

VÅRA PRODUKTER

HÖJD

HJÄLMAR

RIGGAR

FALLSKÄRMAR

OVERALLER

HJÄLMTILLBEHÖR

GLASÖGON

TANDEM

RESERVDELAR

KLÄDER

213

år i sporten

27400

hopp

35

cuttar

21400

reservpackningar

Efter 20 år har vi en ny hemsida. Besök oss på **uffeshoppshop.se** för att köpa din utrustning. Med vår erfarna personal som tillsammans har 27400 hopp så får du den hjälp du behöver. Välkommen!

Uffes Hopp Shop AB

Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås
021-355 750
info@hoppshop.se